

REPUBLIKA

Rok VIII

ŁÓDŹ, PIĄTEK, 14-GO LUTEGO 1930 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 44

LIST MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

zawiera pewne zwroty, których przewodniczący komisji nie chciał odczytać. — Marszałek nazwał p. Daszyńskiego warjatem.

Burzliwe posiedzenie komisji śledczej. — Ks. Czetwertyński zrzekł się stanowiska przewodniczącego. — Klub B.B. wycofał swych członków z komisji.

Warszawski korespondent „Republiki” (B)

Wczoraj o godz. 10 rano wśród olbrzymiego zainteresowania świata politycznego zaczęły się obrady komisji sejmowej do zbadania zająć z oficerami w dniu 31 października.

Jak wiadomo, na tem posiedzeniu komisji odczytany miał być list Marszałka Piłsudskiego, zdający sprawę radzie ministrów o przebiegu tych zająć.

Na wstępie posiedzenia przewodniczący komisji KS. CZETWERTYŃSKI (klub narodowy) zapoznał członków komisji z korespondencją, przeprowadzoną z ministerstwem spraw wojskowych i prezydentem rady ministrów, oświadczając, że w wyniku tej korespondencji otrzymał wskazane już wyżej sprawozdanie Marszałka Piłsudskiego, datowane z dnia 7 listopada ub. r. a więc w tydzień po zająć.

Ponieważ sprawozdanie powyższe zawiera jednakże w kilku ustępach zwrót, obrażający marszałka sejmu p. Daszyńskiego, prezes ks. Czetwertyński sprawozdania tego nie odczytał i wręczył je tylko referentowi dr. Liebermanowi, ażeby ten przedstawił komisji jego treść.

Po tem oświadczeniu, prezes BB. poseł pułk. Sławek zabrał głos, ZADAJAC ODCZYTANIA SPRAWOZDANIA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO W CAŁOŚCI

oraz prosić, aby komisja zwróciła się do Marszałka Piłsudskiego z prośbą o złożenie przez niego osobiście zeznań na komisji w charakterze świadka.

Referent dr. Lieberman sprzeciwił się obu wnioskom posła Sławka, uznając, że obecnie przesłuchanie Marszałka Piłsudskiego w charakterze świadka jest jeszcze przedwczesne.

Wówczas wywiązała się żywa dyskusja na temat, CZY PISMO MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO ODCZYTAĆ W CAŁOŚCI CZY TEŻ CZĘŚCIOWO,

czy ewentualnie odczytać je na jawnym posiedzeniu komisji, CZY TEŻ NA TAJNEM POSIEDZENIU KOMISJI.

W rezultacie ks. Czetwertyński zarządził przerwę, w ciągu której poszczególni członkowie komisji a jest ich 8 zapoznali się z treścią pisma Marszałka Piłsudskiego.

Po przerwie w imieniu przedstawicieli klubu BB, w komisji śledczej zabrał głos poseł PODOWSKI, który złożył następujące oświadczenie:

— Uważam, że Marszałek Piłsudski jest tak wielką postacią w życiu Polski, że jakakolwiek cenzura jego urzędowych enuncjacji przez jakiegokolwiek bądź ciało zbiorowe czy też osobę jest niedopuszczalna. Co się

tyczy listu danego nam do przeczytania to stwierdzam, że jedynym zwrotem, który przypuszczalnie obudził w panu przewodniczącym komisji wątpliwość, czy akt ten może być in extenso odczytany jest określenie marszałka Daszyńskiego jako warjata i zwrot zarzucający mu kłamstwo. Natomiast akt ten zawiera ustalenie doniosłych okoliczności dla całości sprawy, które może przyczynić się do całkowitego wyjaśnienia. Z tych wszystkich względów musimy domagać się odczytania w całości listu Marszałka Piłsudskiego, nie uznając za dopuszczalne, aby list był odczytany naposledzeniu tajnem.

Po wystąpieniu posła Podowskiego w wielkim wzburzeniu zabrał natychmiast głos ks. Czetwertyński, oświadczając, że jest to nielejalnością wobec niego, gdyż deklaracja posła Podowskiego zawiera właśnie ten ustęp z listu Marszałka Piłsudskiego, którego oglednie pragnął uniknąć i dlatego

ZRZEKA SIĘ STANOWISKA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI ŚLEDZĄCEJ.

Poseł Podowski zabrał wówczas głos i oświadczył, że przedstawiciele BB. bynajmniej nie mieli zamiaru dotknąć ks. Czetwertyńskiego, a do jego osoby posiadają całkowite zaufanie.

Poseł dr. Lieberman oświadczył natomiast, że marszałek Daszyński jest osobą tak wysoko postawioną, i historycznie tak wielką, że niewłaściwy zwrot przytoczony w deklaracji przedstawiciela klubu BB. nie może go dotknąć.

W dyskusji jaka wywiązała się znów na temat, czy list Marszałka Piłsudskiego odczytać, czy nie, czy na tajnym czy na jawnym posiedzeniu, czy w całości, czy w ustępach tylko — przedłożyła się przez dłuższy czas i wszyscy posłowie komisji zabierali kilkakrotnie głos.

Między innymi przemówił również poseł Barlicki (PPS), który zeznał, że jego zdaniem, list Marszałka Piłsudskiego

go zawiera chęć godzenia w powagę sejmu.

Wobec tego, że w żaden sposób nie można było dojść do wspólnego stanowiska, zabrał głos przewodniczący komisji, ks. Czetwertyński i oświadczył, że dla niego nie jest bynajmniej miarodajne, czy list pochodzi od Marszałka Piłsudskiego, i czy jest on postacią historyczną, czy nie, ale faktem pozostaje, że list ten stawia osobę wysoko w państwie postawioną w niewłaściwym świetle, wobec czego

STANOWCZO PRZECIWSZTAWIA SIĘ ODCZYTANIU LISTU

i obstać przy swej rezygnacji ze stanowiska prezesa komisji.

Ostatecznie przegłosowano wniosek posła Sławka o odczytanie listu Marszałka Piłsudskiego w całości na jawnym posiedzeniu i wniosek ten upadł większością 5 głosów, przeciwko 3.

Wobec takiego wyniku głosowania POSEŁ SŁAWEK OŚWIADCZYŁ, IŻ ON I JEGO KOLEDZY Z KLUBU BB. nie mogą nadal brać udziału w pracach komisji.

W ten sposób wobec rezygnacji prezesa komisji i ustąpienia trzech jej członków, komisja do zbadania zająć z oficerami jest w tej chwili niekompletna i obradować nie może. Zbadanie więc zająć zostaje narazie zawieszona.

List Marszałka Piłsudskiego, jak się dowiadujemy, przedstawiał zająć w sejmie w ten sposób, że oficerowie wchodząc do gmachu sejmu nie napotkali na żaden opór i dlatego żąd jego gwałtu na straży marszałkowskiej nie dopuścili się.

Oficerowie w przedślonku sejmowym zachowywali się zupełnie spokojnie i mimo to, zostali w sposób brutalny przez urzędników marszałka Daszyńskiego kilkakrotnie wypraszani za drzwi.

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI PISZE, ŻE KIEDY SIĘ O TEM POSTĘPOWANIU MARSZAŁKA DASZYŃSKIEGO DOWIEDZIAŁ I KIEDY MU DONIESIONO, ŻE MARSZAŁEK DASZYŃSKI NIE CHCE OTWORZYĆ POSIEDZENIA SEJMU „WIEDZIAŁ ODRAZU, ŻE MA DO CZYNNIENIA Z WARJATEM I BĘDZIE MUSIAŁ POZOSTAWIĆ ZAŁATWIENIE SPRAWY Z WARJATEM CZYNNIKOM SEJMOWYM”.

JEDNOCZEŚNIE MARSZAŁEK PIŁSUDSKI MIAŁ WYDAĆ ROZKAZ OFICEROM, KTÓRZY BYLI W SEJMIE, ABY NIE STAWALI NA KOMISJI SEJMOWEJ DO PRZESŁUCHANIA W CHARAKTERZE ŚWIADKÓW.

List Marszałka Piłsudskiego będzie in extenso prawdopodobnie opublikowany w najbliższym czasie.

Pp. minister Boerner i wojewoda Jaszczolt w samochodzie na ulicach Łodzi.

Investycje kolejowe w Polsce kosztować muszą blisko 6 miliardów złotych.

Warszawa, 13 lutego.

Dziś pod przewodnictwem posła Sobolewskiego (B.B.) odbyło się posiedzenie sejmowej komisji komunikacyjnej, na którym pan minister Kühn wygłosił przemówienie, poświęcone sprawom inwestycyjnym oraz przedstawił komisji globalny plan potrzeb inwestycyjnych polskich kolei państwowych.

Według planu potrzeb inwestycyjnych kolej państwowych tak w dziale odbudowy zniszczenia wojennego, jak i w dziale usprawnienia potrzeba 5 miliardów 805 milionów złotych. Jest to dziesięcioletni projekt inwestycyjny, jeśli zaś będziemy przeznaczali rocznie zł. 210 milj. na inwe-

stycje, jak to ma miejsce obecnie, to cały ten plan inwestycyjny byłby wykonany w ciągu lat 28, co jest niemożliwym do wykonania, gdyż plan ten wtenczas byłby przestarzały. Inwestycje te są konieczne.

Po przemówieniu szeregu posłów, pos. Sobolewski zwrócił się do p. ministra o przesłanie komisji referatu, który minister wygłosił, aby komisja mogła dokładnie zaznajomić się ze szczegółami tego planu inwestycyjnego. Po przemówieniu posła Sobolewskiego zabrał głos minister Kühn, obiecując rozpatrzyć wszystkie sprawy, poruszone w dyskusji i przysłać żądany referat na komisję.

Orzeczenie N.T.A. w sprawie opłat stempowych P. A. S. T.-y.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał orzeczenie, że Polska Akcyjna Spółka Telefoniczna słusznie pobiera od rachunków telefonicznych opłaty stempowe. Wobec tego spodziewany zwrot opłat stempowych abonentom nie nastąpi.

Lokal bojówki komunistycznej

opieczony przez policję berlińską.

Berlin, 13 lutego. (Polska Agencja Telegraficzna).

W dniu dzisiejszym policja berlińska opieczowała lokal komunistycznej organizacji bojowej, która pod firmą t. zw. kartelu antyfaszystowskiego młodej gwardji w miejsce rozwiązanej czerwonego frontu rozwijała w Berlinie żywą działalność. Skonfiskowano liczne dokumenty.

Giełdy zbożowe

Warszawa 13 lutego.
Zyto 20,25—20,75, Pszenica 36—37, Owies jednolity 19—19,50, Jęczmień na kaszę 20—21, Jęczmień browarniany 24,25—26, Groch polny 35—37, Mąka pszenna luksusowa 67—70, Mąka pszenna cztery zera 58—60, Mąka żytnia podług przepisu 37—37,50, Otręby pszenne schale 15,50—17,50, Otręby pszenne średnie 13,50—14,50, Otręby żytnie 10—10,50, Kuchy lniane 34—35, Kuchy rzepakowe 27—28, — Obróty 345 tonn. Uposażenie spokojne

Lwów 13 lutego.
Pszenica krajowa dworska 36—37, Pszenica krajowa zbiorowa 32,50—33,50, Jęczmień małop. pizemial, 17,50—18,25, Zyto małopolskie 19,75

CASINO

Dzisiaj i dni następnymi
Najgenialniejsze arcydzieło wszystkich czasów

„Bezbożne dziewczę”

Tragedja dziewcząt pozbawionych opieki rodziców, wychowanych przez społeczeństwo w domach poprawczych
Realizacja: Cecile B. de Millea.

W rolach głównych: Mary Prevost, Lina Basquette, Noah Beery, Eddie Quillian, George Durnea.

Początek o godz. 4.30. po poł.

Orkiestra symfoniczna pod dyrekcją L. KANTORA.

Lokaut w Bielsku trwa. Obydwie strony uchylają się od ustępstw.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Ministerstwo pracy i opieki społecznej otrzymało od inspektora pracy w Katowicach inż. Gallota, który przebywa w Bielsku i prowadzi rokowania w związku z lokautem w przemyśle bielskim, pismo, w którym inspektor Gallot donosi, że pertraktacje idą uciążliwie, gdyż obie strony uchylają się od czynienia ustępstw.

Insp. Gallot zaproponował zawarcie porozumienia na tej podstawie, że do dnia 1 października r. b. robotnicy pracować będą na obecnych warunkach a od dnia 1 lipca r. b. w tych fabrykach, które nie pracują 6 dni w tygodniu robotnicy przejdą na płace akordowe. Warunki te dotychczas nie zostały zaakceptowane. Strejk i lokaut trwał nadal.

— Członkowie podkomitetu organizacyjnego Banku Wypłat Międzynarodowych postanowili zaprosić do Rzymu gubernatorów banków emisyjnych, w celu zakończenia prac, związanych z organizacją banku, oraz dokonania wyboru członków rady administracyjnej tegoż banku

Dzisiaj i dni następnymi

Najwspanialsze arcydzieło ostatniej produkcji. Emocjonujący dramat kobiety dojrzałej, doświadczonej w kajdanach małżeństwa p. l.

Gdy kobieta się zapomni...

Realizacja filmowa słynnego utworu scenicznego Henryka Bataille'a p. t. „Madame Curie”, opracowana przez JOE MAYA. Trzymająca widza od początku do końca w nieustannym napięciu akcja toczy się w pałacach arystokracji francuskiej oraz w te malowniczych krajobrazów Algierii. W rolach głównych: Znakomita artystka Maria Jacobini oraz najmłodszy z młodych amantów filmowych Frank Lederer niezapomniany kochanek „Niny Pietrowny” i wioślarnia Helena Hallier. Początek seansów o godzinie 4-ej, po poł. 10.15 wiecz. w niedzielę, sob. i święta od 12 do 3 po poł. wszystkie miejsca po 1 zł. Orkiestra pod dyr. R. KANTORA.

Prez. Strandman dziękuje Polse za serdeczne przyjęcie.

Warszawa, 13 lutego. (Polska Agencja Telegraficzna)
Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Ignacy Mościcki otrzymał od Naczelnika Państwa Estońskiego dr. Strandmana depeszę następującą:
Jego Ekscelencja Prezydent Mościcki, Warszawa.
Opuszczając Polskę, która mnie tak serdecznie nie podejmowała, raz jeszcze, dziękuję Jej Ekscelencji za przyjęcie, które mnie głęboko wzruszyło.
Manifestacje przyjaźni, jakich byłem świadkiem w Warszawie znajdują oddźwięk w całym narodzie estońskim i przyczynia się do konsolidacji węzłów przyjaźni łączących oba kraje.
(—) STRANDMAN, Naczelnik Państwa Estońskiego

IWAN PETROWICZ

w fascynującym filmie

„Noce Szalone Noce Bezsenne”

Najbliższy przebój w Łodzi.

IWAN PETROWICZ

...a gdy

AL JOLSON

po latach włości, bolesnych upokorzeń i trudów zdobył wreszcie sławę jako

Spiewak Jazz-bandu

rodzice odwrócili się od niego, gdyż zerwał z tradycją.

Dyrekcja Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego Sp. Akc. (Elektrownia Łódzka)

zawiadamia Pp. Odbiorców prądu, że stosownie do §§ 75, 80, 81, 82 i 96 uprawnień rządowego Nr. 12, ceny prądu, obowiązujące Pp. Odbiorców na miesiąc styczeń 1930 roku, obliczone na dzień 7 lutego roku bieżącego, wynoszą za jedną kilowatogodzinę:

dla światła 98,82 gr.
dla siły 36,60 gr.

z opustami, przewidzianymi w uprawnieniu rządowym. W zależności od terminów zapłaty, oraz na zasadzie poszczególnych umów udzielone będą opusty dodatkowe.

SPORT.

Petkiewicz pierwszy! Lekkoatleta polski zwyciężył w biegu na 1 milę.

Nowy York, 13 lutego. (Specjalny telegram „Republiki”)
O odbyty się tu zawody lekkoatletyczne w hali arsenału 7 pułku gwardji narodowej, w których wziął również udział Petkiewicz specjalnie zaproszony przez organizatorów biegu. W konkurencji na 1 milę zwyciężył brawurowo Petkiewicz, osiagając czas 4 m. 28,2 sek.

Bieg był bardzo uciążliwy. Petkiewicz natrafił na groźnych konkurentów. Drugie miejsce zajął znakomity szybkobiegacz amerykański Loren Mac Millan, członek nowojorskiego Athletic Clubu. Następnym startem Petkiewicza na zawodach amerykańskiej odbędzie się w niedzielę poniedziałek.

Dwa spotkania piłkarskie w nadchodzącą niedzielę.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się w Łodzi dwa spotkania piłkarskie, a mianowicie ŁKS — Widzew oraz Widzewska Manufaktura — Kraft. Pierwsze spotkanie odbędzie się na boisku Ł. K. S. o godz. 11-ej przed południem. Drużyna ŁKS-u wystąpi w swym normalnym składzie ligowym. Spotkanie

Kraft — Widzewska Man. odbędzie się w stadionie Widz. Man. Drużyna fabryczna wystąpi w swym normalnym składzie z Nurczyńskim i Strzelczyńskim na czele. Wszelkie pogłoski, jakoby gracze ci otrzymali zwolnienie są niezgodne z prawdą.

Przed automobilowym zjazdem klubowym do Kielc.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się zjazd zespołów automobilowych do Kielc, którego organizację powierzone Łódzkiemu Automobilklubowi. Jak się dowiadujemy, startować będzie ogółem 35 wozów, w tem 3 zespoły Ł.A.K., dwa zespoły Automobilklubu Polski, jeden zespół krakowski i jeden pomorski.

Z łódzkich automobilistów wezmą udział w zjeździe następujący panowie: Tesche, Gerhard, Eisert, Plihal, Czynigran, Tenz Adolf, Wolf, Schweikert, Karsch, Zeydel, Tepsz Alfred, Leder, Hoffman, Meyerholz i p. Ziółkiewska.

Komandorem raidu mianowany został inż. Kauczyński, wicekomandorem — p. Poznański.

Bussman - pierwszy na mistrzostwach Szwajcarii.

Przed kilku dniami zakończone zostały mistrzostwa narciarskie Szwajcarii, w których pierwsze miejsce w ogólnej klasyfikacji zajął Bussman.

Turniej piłkarski o puchar „Republiki”.

Jak się dowiadujemy, Ł.Z.O.P.N. przygotowuje się już do zorganizowania wieloletniego turnieju piłkarskiego o puchar, organizowany przez redakcję „Republiki” dla zespołów prowincjonalnych. Ł.Z.O.P.N. dokłada starań, by turniej objął wszystkie miasteczka prowincjonalne oraz by wzięły w nim udział nawet nieprzegrane zespoły.

Koncert na rzecz szpitala św. Jana.

W piątek o godzinie 8 i pół odbędzie się w Tow. Spiewaczem, Piotrkowska Nr. 243, koncert z udziałem wybitnych artystów zagranicznych: słynnego barytona Hermana Schey'a (Berlin) oraz pianistki, Gerdy Nette (Kolonja). Koncert powyższy będzie prawdziwą uczcą artystyczną dla wszystkich miłośników muzyki. Czysty dochód z tej imprezy przeznaczony jest na rozbudowę szpitala św. Jana.

KRONIKA

LUTY

14

PIĄTEK

Dziś: Walentego
Jutro: Faustyna

Wschód słońca	6 54
Zachód słońca	16 45
Wschód księżyca	18 44
Zachód księżyca	08 15
Długość dnia	8 36
Przybyło dnia	2 04

Długość pauz międzylekcyjnych.

Rodzice w obronie odpoczynku młodzieży szkolnej.— Lekcje nie mogą być przedłużane ani na minutę poza dzwonek.

Długa pauza powinna trwać pół godziny.

Jak się dowiadujemy, koła rodzicielskie przy szkołach średnich w Łodzi postanowiły wystosować do ministerstwa oświaty za pośrednictwem kuratorium okręgu szkolnego zbiorową petycję w sprawie

WYPOCZYNKU MIĘDZY LEKCJAMI. Petycja ta domagać się będzie, w imię zdrowia młodzieży, by t. zw. małe przerwy między lekcjami trwały pełne 10 minut, zaś wielka przerwa pełne pół godziny. Żądania rodziców motywowane są tem, że o ile dawniej przerwy między lekcjami trwały 15 minut, w

bieżącym roku szkolnym trwały tylko 10 minut. W tych warunkach wskazanym jest, by uczniowie w pełni wykorzystywali wypoczynek międzylekcyjny, w przeciwnym bowiem razie umysł ich będzie zbyt przemęczony, co z jednej strony odbije się fatalnie na zdrowiu, z drugiej zaś na poziomie wiedzy otrzymywanej przez ucznia w szkole.

Tymczasem we wszystkich szkołach profesorowie wprowadzili zwyczaj **PRZEDŁUŻANIA LEKCJI POZA DZWONEK,**

zwiastujący przerwę. W wypadku gdy objaśniają nową lekcję, względnie gdy pytają jakiegoś ucznia, mimo dzwonka pozostają w klasach jeszcze dwie — trzy minuty, skracając o ten czas wypoczynek młodzieży. Wobec małych przerw tegorocznych, podobne przedłużanie lekcji nie powinno mieć miejsca.

Koła rodzicielskie proszą ministerstwo oświaty o wydanie specjalnego zarządzenia, by profesorowie w szkołach przerywali lekcje natychmiast gdy zabrzmi dzwonek, nie przedłużając jej nawet o jedną minutę. (i).

Inkaso weksli na Lwów

po 50 gr. od sztuki bez względu na wysokość odsetka załatwia Dom Bankowy Jakób Ułam, Lwów 3 Maja 12.

Zniżka cen pieczywa.

Odbyło się posiedzenie komisji do ustalania cen, na którym postanowiono obniżyć ceny: chleba żytniego pyłowego z 40 na 38 gr., chleba razowego z 35 gr. na 32 gr., maki pszennej 55 proc. z 68 gr. na 64 gr., bułek z 65 proc. z 65 gr. na 60 gr., bułek z 1.05 na 1 zł. za kilogram w detalu.

Uchwała powyższa została zatwierdzona w dniu wczorajszym. Nowy cennik obowiązuje od jutra t. j. od soboty 15 lutego.

Mięso zafrute w Łodzi.

Dozór lekarski rzeźni publicznej Nr. 2 uławnił w badanym mięsie wieprzowym przywozowym wśród 7 tusz — jedną porażoną węgrzycą. Mięso uznano za niezdadne do spożycia i zniszczone. Mięso to było zbadane i oznakowane przez okuladzacza w Jeżowie, pow. brzezińskiego, jako zdadne do spożycia bez ograniczeń.

Masowe trucie szczurów.

Odbyła się konferencja w sprawie rocznej akcji masowego trucia szczurów w Łodzi. W wyniku konferencji postanowiono przeprowadzić tę akcję w pierwszej połowie kwietnia r. b. Następnie komisja rozpatrzyła złożone oferty na dostarczenie trutek i dokonała wyboru trutek, dających największą gwarancję skuteczności ich działania.

oszczędzasz dużo pieniędzy

nosząc koinierz JOTKA

Skandal w kołach arystokracji.

Książatko, które nie lubi płacić rachunków hotelowych.

Nie można dziś znaleźć go w Warszawie.

Z Warszawy donoszą: W kołach arystokracji rodowej omawiany jest przykry skandal, którego sprawcą jest przedstawiciel jednej ze znanych rodzin książęcych.

Pan ten, głośny zresztą z różnych nie przynoszących mu zaszczytu sprawek, mieszkał ostatnio w hotelu Bristol, nie miał jednak zwyczaju płacenia za numer.

Naciskany przez dyrekcję hotelu o uregulowanie należności, wynoszącej kilkaset złotych

zabrał z numeru swą garderobę, bieliznę itd. i znikł.

Wobec tego dyrekcja hotelu za pośrednictwem swego radcy prawnego pozwała paniczka do sądu grodzkiego. Termin rozprawy wyznaczono, lecz z powodu niedoręczenia pozwanemu awizacji, sąd sprawę z wokandy skreślił.

Znaćdzie się ona z powrotem na wokandzie wówczas, gdy będzie ustalone miejsce zamieszkania pozwanego i będzie mu wręczona awizacja.

Filantropja i... kryminal.

Orygina'ne metody „popierania” Związku byłych więźniów ideowych.

Z Warszawy donoszą: Moc ludzi w Warszawie zostało wprost zaskoczonych wezwaniem, jakie ostatnio otrzymali od związku b. więźniów ideowych na Poznańskie i Pomorze.

Organizacja ta wysłała pocztą do szeregu osób losy loterii fantowej. Obecnie osoby te otrzymują następujące listy (druk):

„Niniejszem prosimy uprzejmie o regulację, Wielmożnemu Panu wysłanych losów 5 szt. loterii fantowej związku byłych więźniów ideowych na Poznańskie i Pomorze.

Ponieważ popieranie loterii... jest uważane w polskim społeczeństwie za rzecz honoru—patriotyzmu i filantropji... mamy nadzieję, że W. Pan jest teje myśli i przez regulację przesłanych losów przyczyni się do poparcia tych, którzy

przed powstaniem i podczas powstania ideowo za Niepodległość Polski walczyli i za nią cierpieli”.

A dalej czarnym drukiem: „W razie nieuregulowania zaległości w przeciągu 8-miu dni, zmuszeni jesteśmy wdrożyć skargę sądową”.

Rozumiemy doskonale cele, jakie przyświecają zasłużonym b. więźniom ideowym, ale czy nie posunęli się oni zbyt daleko w akcji zbierania funduszy?

Nominacja.

Jak się dowiadujemy, radca wojewódzki p. Syska przeniesiony będzie na stanowisko naczelnika wydziału bezpieczeństwa urzędu wojewódzkiego w Białymstoku.

Zakończenie kursu nauczania w 28 p. S. K.

W dniu 10 b. m. w pięknie udekorowanej świetlicy 28 p. S. K. „Dzieci Łodzi” odbyła się uroczystość zakończenia kursu przymusowego nauczania wśród szeregowych.

W uroczystości wzięli udział: z.d-cy 28 p. S. K. ppłk. Łukoski, inspektor szkolny na m. Łódź P. Jasiński, prezes polskiego Białego Krzyża P. Biłski, nauczycielstwo w osobach pp. Solskiej, Furczyńskiej, kier. szk. wojsk. pp. Biezanowskiego, Maciejewskiego, Snała, instruktorki P.B.K.P. Guzińskiej oraz ref. oświatowy pułku por. Witkowski.

Do zebranych szeregowych przemawiali: p. Biłski i p. inspektor Jasiński, mówiąc o znaczeniu oświaty i kultury w życiu państwa i społeczeństwa, szczególnie u nas przy dużym jeszcze, niestety, procencie analfabetów i podkreślając rolę wojska w ogólnych wysiłkach nad podniesieniem poziomu oświaty i kultury.

Inspektor Jasiński zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta oraz I-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Okrzyk ten szeregowi trzykrotnie powtórzyli.

Nauczycielstwu za trud i ofiarną pracę oświatową w pułku podziękował w serdecznych słowach p. ppłk. Łukoski, który jednocześnie złożył podziękowanie p. inspektorowi Jasińskiemu, jako przedstawicielowi władz szkolnych, za przybycie na uroczystość oraz za opiekę nad kursami, poczem sześciu najpracowitszym uczniom — szeregowcom wręczył cenne upominki w postaci książek, zafiarowanych przez Polski Biały Krzyż.

Prócz kursów przymusowego nauczania, w 28 p. S. K. jest jeszcze prowadzona dla szeregowych biblioteka, złożona z 350-ciu książek doborowej wartości.

Bibliotekę prowadzi instruktorka p. Guzińska.

ZBRODNIA W DOMU PUBLICZNYM.

Łodzianka zamordowana w lupanarze wileńskim.—Kobieta z rozplatanym brzuchem na podłodze. — Tłum chciał zlyneczować mordercę.

Kto wynajął zbrodniarza dla dokonania czynu?

Wileński korespondent „Republiki” telefonuje:

Cale Wilno żyje obecnie pod wrażeniem potwornej zbrodni, której widownią stał się wczoraj jeden z tutejszych domów publicznych. Ofiarą ohydnej morderstwa padła prostytutka Szczecińska, z pochodzenia łodzianka.

Wieczorem około godziny 11-ej w lupanarze rozległ się straszny krzyk kobiecy, wzywającej pomocy... Kiedy ludzie, znajdujący się opodal, wbiegli do pokoju, zauważyli jakiegoś mężczyznę,

wyskakującego przez okno na ulicę. Na podłodze ujrzeni młodą kobietę z rozplatanym brzuchem. Morderca został na ulicy otoczony przez tłum, który usiłował dokonać nad nim samosądu. Przed straszliwą śmiercią uchronił go jednak nadchodzący policjant, który mordercę zaarrestował i odprowadził do komisariatu policji. Tutaj okazało się, że jest nim niejaki Adolf Czychrak.

Podczas przesłuchania zeznał on, że przybył z Łodzi do Wilna, ażeby Szczecińska zamordować. Szczecińska bo-

wiem uciekła w Łodzi od swego męża i wyjechała do Wilna, gdzie zawodowo poczęła trudnić się nierządem.

Ktoś za wszelką cenę postanowił pozbyć się prostytutki i w tym celu zaangażował Czychraka. Czychrak za opłatą podjął się morderstwa.

Początkowo sądzono, że mord ten ma podkład seksualny, o czym świadczył rozpruty nożem brzuch zamordowanej. Śledztwo w tej sprawie przeniosło się obecnie na teren Łodzi.

Dzisiaj i dni następnych!

Dramat płomienny i wzniostej miłości pełen subtelnego czaru i poezji p. t:

SEN O MIŁOŚCI

reż. FRED NIBLO.

W rolach głównych:

NILS ASTHER
JOAN CRAWFORD

Orkiestra symfoniczna pod batwą SZ. BAJGELMANA.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj piątek po cenach najniższych „Dzielny Wojak Szwejk”

Jutro w sobotę o godz. 4 popołudniu po cenach najniższych „Rzeź”

Jutro w sobotę o godz. 8.30 wiecz. „Cjan-kali”

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj piątek o godz. 8.30 oraz w niedzielę o 4.30 po południu ostatnie dwa powtórzenia wybornej komedji Verneuil'a „Kochanek Pani Vidal” Ceny najniższe do zł 5.

PREMJERA DNIA PAŹDZIERNIKOWEGO.
Jutro sobota premiera sztuki znakomitego pisarza niemieckiego Jerzego Kaizera „Dzień Październikowy”

WIELKA REDUTA ARTYSTYCZNA

Już tylko kilka dni dzieli nas od 22 lutego w którym to odbędzie się urządzana przez zespół artystów Teatru Kameralnego „Wielka Reduta artystyczna” w sali Filharmonii. Zabawę tę urozmaici całe mnóstwo atrakcyj. Między innymi swoje przybycie na redutę zadeklarowały: Hanka Ordonówna, J. Hryniewicka, K. Lubieńska i M. Zimińska. Bilety do nabycia w kancelarii Teatru Kameralnego i cukierni Gołstomskiej.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, w piątek o godz. 7.30 wiecz. dane będą na rzecz Samopomocy Szkolnej przy Gimnazjum im. Narutowicza arcydzieło Fryderyka Schillera „Intryga i miłość”

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 7.30 wiecz.

PREMJERA „NASZEJ ZONUSI”.
W sobotę o godz. 8.30 premiera farsy Hoppwoda „Nasza Zonusia”

W niedzielę dwa razy o godz. 4.30 pp. i 8.30 wieczorem: „Nasza Zonusia”

„KOT W BUTACH”

Jutro sobota o godz. 4 pp. i w niedzielę o godz. 12 w południe od szeregu tygodni, z wielkim nakładem pracy przygotowana przez reż. L. Zbuckiego barwna i wesoła bajka dla dzieci „Kot w butach”

TEATR „ARARAT”

Dzisiaj, w piątek, po raz 38-my przebojowa rewja p. n. „ABY ŻYC” po cenach znizowanych od 1.50 do 4 zł — W próbach nowa rewja, której premiera będzie w najbliższych dniach.

Kasa czynna od godziny 11—1 i od 5 po poł.

OPERA W ŁODZI

Wszyscy, którzy tęsknią do prawdziwej klasycznej muzyki, a nie mogli dotychczas zaspokoić swych potrzeb kulturalnych w tej dziedzinie z powodu braku opery w Łodzi, będą mieli okazję usłyszenia i zobaczenia dwóch najpiękniejszych oper: „Madame Butterfly” Pucciniego i „Trubadur” Verdiego. Obydwie opery odegrane zostaną przez artystów opery warszawskiej z udziałem chórów i orkiestry pod dyrekcją Teodora Rydera. Pierwszy występ gości warszawskich w Sali Filharmonii odbędzie się w środę dnia 19 b. m., drugi zaś w czwartek, 20 b. m., o godzinie 8.30 wieczorem. — Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

RADJOPROGRAM

11.58 — 12.05 Sygnał czasu. Hejnał 12.05 — 13.10 Muzyka z płyt gramofonowych 13.10 — Komunikat meteorologiczny, 15.00 Komunikat go spodarczy. 15.20 Przegląd wydawnictw periodycznych. 15.45 Komunikat Związku straży pożarnych 16.15 — 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych 17.15 „O portach” — opowieść inż. J. Frydrychewicz 17.45 Koncert orkiestry „Morskiego Oka” 18.45 Rozmaitości. 19.10 Giełda rolnicza. 19.25 — 19.40 Płyty gramofonowe. 19.40 — 19.50 Komunikaty PAT 19.58 — 20.00 Sygnał czasu 20.05 Pogadanka muzyczna — wygł. p. Karol Stromenger. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii warszawskiej. Po koncercie komunikaty, oraz retransmisje ze stacji zagranicznych.

Ekspansja firmy Bata.

W dniu wczorajszym bawił w Łodzi naczelny dyrektor działu eksportowego firmy „Bata”, p. Toma S. Maksimowicz. P. Maksimowicz jest z pochodzenia jugosłowiańskim i jedynie dzięki swoim wybitnym zdolnościom organizacyjnym zajął jedno z naczelnych stanowisk w światowej już obecnie firmie „Bata”.

P. Maksimowicz rozpoczął swoją karierę w charakterze kierownika sklepu Bata w Belgradzie, gdzie dał się poznać jako doskonały organizator, poczem otrzymał polecenie zorganizowania 20-tu sklepów w Jugosławii.

P. Maksimowicz oświadcza, iż polska publiczność należy do najbardziej wdzięcznych, gdyż potrafi ocenić w należyty sposób wartość towaru. Dzięki powodzeniu, jakie wykazała pierwsza filja Baty w Polsce, którą posiada Łódź, w najbliższym czasie powstaną sklepy w Warszawie i Poznaniu.

Jednocześnie firma „Bata” organizuje wielką kampanię eksportową w Szwajcarii, gdzie na pierwszy ogień idą sklepy w Genewie, Lozannie i Zurychu.

Szanownemu Prezesowi Senatorowi **R. WODZIŃSKIEMU** z powodu śmierci

MATKI JEGO

składają wyrazy szczerego współczucia

Zarząd i Członkowie
Polskiego Zrzeszenia Teatrów Świełych
Województwa Łódzkiego.

Dnia 12-go stycznia 1930 roku zasnęła w Bogu

B. P.

Anna z Poznańskich Hertzowa

fundatorka i prezesowa Ochrony dla dziewcząt w. m. imienia Anny i Jakóba małżonków Hertz.

Szlachetność duszy i niezwykła dobroć serca cechowały wszelkie Jej czyny.

Pamięć o Niej nigdy w sercach naszych nie wygaśnie.

Były Zarząd Ochrony Im. Hertzów.

W dniu 13 lutego rozstała się z tym światem nasza ukochana matka i babka

z ROZENBLUMÓW

Paulina Lejzerowicz

wdowa po b. p. Natanie, przeżywszy lat 80.

Wyrowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi dziś w piątek dnia 14 lutego 1930 r. o godzinie 11-ej przed poł. z domu żałoby przy ul. Alei 1-go Maja 3, o czym zawiadamia krewnych i znajomych pogrążona w głębokim smutku

Stroskana Rodzina.

Zamordowanie kupca w Konstantynowie

Sensacyjna sprawa przed sądem łódzkim.

Cienie bandy rabusiów, słynnej przed kilku miesiącami.

Mieszkańcy województwa łódzkiego pamiętają jeszcze dni, kiedy banda Kaczmarka, uzbrojona w rewolwery, terroryzowała i mordowała ludność.

W ubiegłym roku sprawcy napadów na czele z Adamem Kaczmarkiem i Romanem Szczecińskim zasiadli na ławie oskarżonych i ponieśli zasłużoną karę.

W dniu wczorajszym w sądzie okręgowym w Łodzi znów zasiadł na ławie jeden z członków tej bandy, a mianowicie Jakób Szlójme Holcman, oskarżony o dokonanie zabójstwa na osobie Arona Mordki Kolnierza w Konstantynowie w chęci zysku.

W nocy z 4 na 5 grudnia 1928 roku do mieszkania kupca Arona Mordki Kolnierza w Konstantynowie podczas gdy wszyscy domownicy pogrążeni byli w głębokim śnie, zakradło się dwóch uzbrojonych w rewolwery bandytów i kilkoma strzałami położyli trupem Kolnierza.

Bandyci po wejściu do kuchni, zdjąwszy obuwie, palta i nakrycia głowy rozpoczęli plądrowanie mieszkania, wylamując zamki przy pomocy łomów. Strzały, dane do Kolnierza, usłyszał brat jego, a tknięty złem przeczuciem, deskoczył do okna mieszkania Kolnierza i począł mocno pukać w okna, aż szybki powylały.

Splłoszeni alarmem bandyci zbiegli. Wdrożone dochodzenie policyjne doprowadziło do aresztowania Jakóba Szlójmy Holcmana, jako podejrzanego o współudział w napadzie bandyckim.

Na przewodzie sądowym Holcman do winy nie przyznaje się i wiaśnił, że kłytycznej nocy był u swego brata w Poddebicach na uczcie.

Wśród świadków na sali sądowej znalazł się bandyta Roman Szczeciński, pomocnik herszta bandy „Władców Nocy” Adama Kaczmarka i zabójca b. p. Michała Króla.

Szczeciński, w zeznaniach swych nie daje konkretnych wyjaśnień i między innymi zaznaczył, że w swoim czasie wskazał Holcmana, jako swego współnika, przy zabójstwie Króla. Do sprawy wezwano kilkudziesięciu świadków.

Rozprawa trwała do późnego wieczora. Dziś nastąpią przemówienia stron poczem wygłoszony zostanie wyrok. (p).

STATYSTYKA „KROPLI MLEKA”

za m. Styczeń 1930 r.

Przyjęto w ambulatorium dzieci: 920, według wyznań: dzieci chrześcijan 520 izraelitów — 400, według zajęć rodziców dzieci: robotników — 345, rzemieślników — 224, drobn. handl. — 109, inne zawody — 242. Przyrost wagi stwierdzono u dzieci — 781. Ogólna liczba dzieci — 1453. Zmarło — 6. Wydano mleka sterylizowanego litrów — 6033. Wydano mieszanek leczniczych litrów — 2806. Liczba dzieci korzystających z mleka — 364. Liczba dzieci korzystających z mieszanek leczniczych — 444. Liczba dzieci natświetlanych lampą kwarcową — 136.

Ordynacja

Lekarsko-dentystyczna
MIECZYŚLAWA KALISZA

Chirurgja stomatologiczna.
Cegielniana 25, fr. I p. — Telef. 106-26.
Godz. 1.30—4 i 7—8 wiecz.

Z rewji rolniczej w Łodzi

Pod przewodnictwem dyrektora wojewódzkiego towarzystwa organizacji kółek rolniczych inż. Jana Kawczaka, obradowała wczoraj w Łodzi wojewódzka komisja wychowania rolniczego.

Przedmiotem obrad były sprawy, związane z akcją przysposobienia rolniczego młodzieży na wsi i z podniesieniem produkcji rolniczej; pozatem przyjęto regulamin komisji i uzupełniono jej prezydium przez wybór p. J. Czucha na zastępcę przewodniczącego.

„Splendid”

Nowy Jork, miasto miliardów, słymska wielkich teatrów rewijowych, kabaretów i obryzmich, zakrojonych na niewidzialną w Europie skalę, musichallów Ceny biletów w tamtejszych teatrach są, jak na nasze stosunki, wprost astronomiczne. Za słyszenie i obejrzenie programu „Ziegfelda” pobiera się za najgorsze programy dolarów. Cóż dopiero mówić o programach, jakie czywiście wybranych, takich naryżkiad, jakie zaprezentuje słynna rewja „Fox Follies” — „New Jork w nocy”

Rewja ta jednoczy w swych szeregach najbardziej popularnych aktorów amerykańskich. Jest w niej śpiew, taniec, muzyka, pantomima, skecz — wszystko to w wykonaniu obryzmnych zespołów tancerek i tancerzy ekscentrycznych. Najbardziej utalentowani dekoratorzy pracują w tej rewji, słynni baletmiestrze układają taniec, przy czem śmiało można twierdzić, że każdy z nich wy taniec, który lansuje ta rewja, staje się jako nakazem mody tanecznej na seron karawalowy, jest zawsze ostatnim krzykiem w dziedzinie. To samo się da powiedzieć o piaskach, śpiewanych w tej rewji. Śpiewa je cała Ameryka zaś płyty gramofonowe i muzyka roznoszą te piękne melodie na cały świat. Oby słynna ta rewja amerykańska zawitała i do Łodzi. Cudu tego dokonał genialny wynalazca filmu dźwiękowego Widzimy więc w „Splendide” rewję śpiewno-taneczna „Fox Follies” — tak samym układzie scenicznym, w jakim podziwia Ameryka. Dzięki zastosowaniu systemu „Movietone” słyszymy śpiewy i muzykę w formie najdoskonalszej.

HARCERZE DLA NAJBIEDNIEJSZYCH

Staraniem łódzkich drużyn harcerskich im. gen. J. Bema i J. Sobieskiego, w niedzielę dnia 16 lutego b. r., o godzinie 12-ej w południe, w auli gimnazjum J. Piłsudskiego harcerz Jerzy Jeliński wyświetlił na ekranie barwnymi obrazkami swój sensacyjny raid samochodem na półkuli świata i opowie swoje przygody i przeżycia z podróży po krajach Europy, Ameryki, Afryki i Dalekiego Wschodu. Wszyscy niech spieszą się do tego odczytu przemaczą się na najbliższym obojwatelski niesienia pomocy najbliższemu jednemu z członków, który został odznaczony srebrnym krzyżem zasługi przez rząd.

Na ekranie ukazał się przeszło 300 barwnych zdjęć z całej kuli ziemskiej, która bohater skaut Jeliński opasał flagą polską. — Dochód z tego odczytu przeznaczony jest na cele utworzonego przy województwie łódzkim funduszu od 1—3 zł., uczniowski i studencki 50 ct.

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA

Dyr. Ignacy Neumark dyrygować będzie w raz ostatni w bieżącym sezonie koncertowym nadchodzącą niedzielę dnia 16 b. m. Jako solista wystąpi znakomity skrzypek węgierski porucznik Szentgyörgyi Program niedzielny poświęcony symfonicznemu zapowiada się nadzwyczajnie interesująco, a mianowicie: Karłowicz „Otwieranie nie pieśni”, Liszt „Les Preludes”, Szwedenski „Zorahayda”, a następnie Mozarta „Uwertura do op. „Wesele Figara” oraz Mozarta koncert skrzypcowy A-dur. — Początek punktualnie o godzinie 12-ej w południe.

Z „PRZEDWIOŚNIĄ”

W związku z wczorajszą notatką o obrazie demonstrowanym w kinie „Przedwiośnie” p. t. „Pod preglizem hałby”, zaznaczamy, że notatka ta do stała się do numeru przez nieporozumienie i poza kontrola redakcji. Treść tej notatki jest nieprawdziwa.

SPRAWIEDLIWOŚĆ KOSMICZNA.

Mam małego kuzynka. Paroletni bąk — rozwinięty i ciekawy ponad swój wiek — trawestuje i komentuje na swój sposób wszystko, co tylko usłyszy lub zobaczy. Przed paru dniami zadał mi ambarasujące pytanie:

— Czy Polacy wytrzymają na pustyni?

— Skąd ci się wzięła pustynia? — A bo jak u nas będzie pustynia i bardzo gorąco, to czy ludzie wytrzymają? Głowiłem się nadaremno nad tem, co za znaczenie może mieć „pustynia” w wyobraźni dziecka, dlaczego go tak niepokoi kwestja wytrzymałości rdzennych ludzian czy warszawiaków na temperaturę Sahary.

Wtem błysło mi zbawcze światło poznania: Einstein? No tak, Einstein, jego artykuł o „końcu świata”!

Z podsiuchanej rozmowy starszych o artykule Einsteina wysnuł sobie chłopczyca wniosek o bezwodnej pustyni, która się stanie jedna z półkul globu ziemskiego i zatroskał odruchowo i bezpośrednio o los obywatelski z nad Wisły, Warty czy Sanu, którym może przypaść w udziale dola beduinów lub berberów, cwałujących na grzbiecie wielbłąda przez piaszczyste pustynie pod palącymi promieniami słońca tropikalnego.

Oto jak przełamują w wyobraźni dziecka XX wieku odgłosy hipotezy kosmicznej Einsteina.

Bajka, nie bajka?... koniec świata? I to teraz właśnie, gdy urządzanie pokoju na ziemi odbywa się na wielką skalę z wiadomym powodzeniem? Gdy Ford organizuje bieg całego życia na taśmie ruchomej — od kolebki do trumny, gdy Morgan i jego akolici przejmują w swe ręce insygnja władzy nad wszystkimi demokracjami świata?...

Czegóż ten Einstein mać spokój? Czemu każe podnosić głowę do góry i przyglądać się niebu, gdy wszystkie nasze dnie sprawy w prochu i pyłe ziemskim się legną?

Co nam grozi wg. Einsteina? Ze zieleń przestanie się obracać naokoło swej osi. Ze następstw tego bezruchu ustanie odmiana pór roku, że na jednej półkuli, obróconej ku słońcu, panować będzie wieczny dzień, na drugiej — wieczna noc. Tu, pod działaniem niesłychanego żaru, wyparują oceany, morza, rzeki, jeziora i utworzy się bezwodna pustynia, tam — panować będzie wieczny mróz, ziemia i woda zamarzną na zawalczające jakiegokolwiek życie organiczne. I nastąpi koniec naszego ludzkiego świata.

„Czyżby to było możliwe? — pisze Einstein, czy też jest to bajka, którą karmią od czasu do czasu uczeni lub pseudouczni wyobraźnię ludzką? Nie, to nie jest bajką! Tylko w ten sposób, nie inaczej nastąpi koniec świata. Kiedy jednak nastąpi? Obserwatorjum astronomiczne w Greenwich obliczyło na podstawie danych Grown'a, iż koniec świata może nastąpić najwyżej za 25.000 lat”.

25.000 lat!... Można wytrzymać! Przez ten czas zdąży się jeszcze przeprowadzić niejedną wojnę, kilka wydań traktatu wersalskiego, paktów a la Kellog etc.

„Ale... Einstein zaznacza, że „koniec świata” nie przyjdzie z soboty na niedzielę, lecz stopniowo. Szybkość obrotu ziemi będzie malała a tempo. Lodowce, swe podbiegunowe będą brały w swe posiadanie jedną półkulę stopniowo, na raty. Toż samo odbywać się będzie na drugiej półkuli, gdzie bezkresne piaski i

temperatura pieca hutniczego zapanują wkońcu niepodzielnie.

W każdym razie spostrzeżemy jeszcze w czas, co się święci.

Po której jednak stronie globu będzie dzień, a po której — noc? Gdzie będziemy się smażyć na wolnym ogniu, a gdzie zamarzać? Komu co przypadnie w udziale? Hic obie Ameryki, hic Europa i pozostałe kontynenty.

Jeśli jednak dziwną wiedzioną złościwością nasza kula ziemiska ujawni tendencję do wystawienia na żar słoneczny półkuli, na której tronuje w swej glorii wuj Sam, to kto wie, czy naiwne pytanie mojego malca nie okaże się arcystusznem...

„Czy jankesi wytrzymają?”...

Hm, lichy ich wie.

Może tak, a może nie.

Co jednak jest pewne, to to, że łatwiej będzie „wytrzymać” w nowych warunkach obywatelom amerykańskim drugiej klasy — murzynom. Ci się odamerykanizują dość łatwo, zrzucą standardowe garnitury, stetsony i kamasze... Zafrykanizują się. I może do samego końca świata jakoś tam przebiedują. A nawet zdobędą sobie te same prawa co biali.

Jeśli będzie, co będzie — murzynom amerykańskim stanie się sprawiedliwość. Sprawiedliwość kosmiczna.

Tymczasem?... Tymczasem daleko do tego. Co najmniej 20.000 lat. Szmat czasu.

Półki co murzyni na Haiti — wyspiarskiej republice murzyńskiej — muszą wytrzymać regimie okupacji amerykańskiej. Nie bardzo ona się im podoba, za to Haiti podoba się amerykańskim trustom cukrowym i National City Bank, które sanują finanse czarnej republiki i przy pomocy bagietów załogi okupacyjnej wpajają nigusom murzyńskim zdrowe zasady wydajnej pracy i racjonalizacji.

Obywatele Haiti mają jeszcze kilka innych powodów do niezadowolenia z światłej opieki amerykańskiej. Oto „suwerenna” republika murzyńska utrzymuje w Waszyngtonie, przy dworze prezydenta Stanów, swego posła. Poseł Haiti jest czarny. Czarny jak koszula faszystowska. Mówi po francusku nie gorzej od innych swych kolegów po fachu, ale jest czarny.

Negrzy są w Stanach „outcast” — druga klasa. Zaden biały nie siądzie przy

jednym stole z czarnym. I oto postowi Haiti wydarzył się w Białym Domu despekt. Podczas oficjalnego bankietu małżonka jednego z senatorów, której wyznaczono przy stole miejsce obok czarnego posła, oburzyła się srodze i wyszła demonstracyjnie z sali bankietowej.

To podziało. Od tego czasu Haiti nie wysła już do Waszyngtonu posła, ale... charge d'affaires. A ten siedzi sobie gdzieś na szarym końcu, wśród innych kolorowych.

Głupi murzyni na Haiti tak się przejmują tem wszystkim, że nie bacząc na dobrodziejstwa cywilizacji, propagowanej przez białych, rzucają bomby na gmachy rządowe w Port-au-Prince. Martwią się. Nawet się gniewają. O co? O głupstwo, o okupację, która trwa od 1915 roku.

Ależ to drobiazg, kochani murzynkowie!

Jeżeli Einstein i astronomowie z Greenwich się nie mylą w swych obliczeniach, jeżeli nasza ziemia zechce — będziecie mieli, głupie negry, tysiącprocentową Afrykę w Ameryce. A wtedy? A wtedy wy będziecie sobie zadawali pytanie: czy „oni” wytrzymają?

W. P-ski.

Na śladach gen. Kutiepowa. Policja wpadła na trop fałszywego policjanta. Prasa żąda zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją.

Paryż, 13 lutego.

W paryskich kołach sądowych panuje wielki optymizm w związku z wyjaśnieniem sprawy uprowadzenia generała Kutiepowa.

Sędzia śledczy, prowadzący tę sprawę, oświadczył dziennikarzom, iż śledztwo i poszukiwania posunęły się już tak daleko, że w ciągu najbliższych dwudni spodziewać się można wielkiej niespodzianki.

Chodzi o ustalenie identyczności fałszywego policjanta, który już na kilka tygodni przed uprowadzeniem, obserwował pilnie wszystkie wyjścia z domu Kutiepowa.

Policja paryska otrzymała od pew-

nego rosyjskiego mechanika w Brukseli telegram z zawiadomieniem, że naprawia obecnie w garażu samochód zupełnie podobny do auta, w którym uprowadzono gen. Kutiepowa.

Kolor samochodu był początkowo szary, przed kilku dniami zaś został dwukrotnie przemalowany na inny. Właścicielami samochodu są rosjanie, którzy w dniu dzisiejszym mają samochód odebrać. Rosjan tych podobno aresztowano, policja jednak zachowuje absolutne milczenie.

Paryż, 13 lutego.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Niewykrycie dotychczas sprawców porwania generała Kutiepowa wywołuje

je w opinii francuskiej silne zdenerwowanie. Przeciwny francuz nie może pogodzić się z faktem, że w biały dzień obca organizacja może porwać na ulicach Paryża człowieka, który znajduje się pod ochroną Francji.

Dzienniki prawicowe rozpoczęły kampanję, mającą na celu doprowadzenie do zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją. Stawiają one rządowi niemal ultimatum w tej kwestji.

W „Le Victoire” Gustaw Herve pisze, że wszyscy oczekują powrotu do Paryża szefa rządu, aby rozstrzygnął on w poczuciu godności narodu francuskiego sprawę ambasady francuskiej.

Bezczelny atak nacjonalistów niemieckich. Prof. Hoetsch nie uznaje granic Polski. — Umowa likwidacyjna podcina politykę niemiecką na Wschodzie. Wielka debata polityczna Reichstagu.

Berlin, 13 lutego.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Reichstag kontynuował wczoraj wielką debatę polityczną nad polityką zagraniczną Rzeszy. Przemawiał m. in. poseł konserwatywny prof. Hoetsch, który, poruszając sprawę układu z Polską, oświadczył co następuje:

„Traktat wersalski został przez plan Younga ustabilizowany również i w stosunku do Polski. Polska stała się mocarstwem reparacyjnym. I ja również zgodziłbym się na ofiary finansowe, o ile chodzi o utrzymanie żywiołu niemieckiego w Polsce, ale praktyka, stosowana przez sądy i administrację polską, poczyniła w uroczystym przyrzeczeniu polskiego ministra spraw zagranicznych, które w ten sposób pozostanie bez wszelkich następstw.

Umowa z Polską sankcjonuje liczne wypadki naruszenia praw przez stronę polską.

Nikt w Niemczech nie może dziś pogodzić się z istnieniem obecnych granic Polski, nawet dr. Breitscheid dał temu wyraz. W tej sytuacji nie wolno było wypuszczać z rąk doniosłych atutów. Wprawdzie w układzie z Polską niema zupełnie mowy o jakiejś Locarnie wschodniej — ktokolwiek jednak uznaje granice polską, podcina tem samem drogę wschodniej polityce Niemiec. Skutkiem tego pomoc dla wschodnich Niemiec jest niemożliwa, o ile na wschodzie nie nastąpi ostateczny spokój.

Nie uważam Polski za państwo sezonowe, ale pod żadnym warunkiem nie możemy się zgodzić na granice, wykreślone przez traktat. Nikt przecież nie może zaprzeczyć temu, iż we wszystkich stronnictwach wzmaga się ruch przeciwko tej umowie z Polską. W jakim więc celu stworzono wśród tych warunków junctim między umową z Polską a planem Younga?”

Kończąc prof. Hoetsch apelował, aby Reichstag odrzucił zarówno plan Younga, jak i umowę z Polską.

Po przemówieniu prof. Hoetscha przemawiał przedstawiciel demokratów, b. minister Dernburg, który na wstępie wyraził zadowolenie, że nowa umowa haska likwiduje komisję reparacyjną, pozostającą pod silnym wpływem Francji i że znikną trudności, stawiane Niemcom przez artykuł 243 traktatu wersalskiego przy załączaniu pożyczki na terenie międzynarodowym.

Komisja prawnicza kongresu rozpoczęła sesję w sprawie prohibicji. Przewodniczący komisji, który jest przeciwnikiem prohibicji, spotkał się z gorącymi oklaskami, gdy oświadczył, że eksperyment prohibicji dokonywany jest od lat dziesięciu bez zadawalających wyników.

— Dziś w nocy w dzielnicy handlowej Veracruz wybuchł wielki pożar wyrządzając znaczne straty. Pożar przenosił się z kolei na skład amunicji, w którym nastąpiła eksplozja.

B. P.

Anna z Poznańskich Jakóbowa Hertz

zmarła dn. 12 lutego 1930 roku.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby Nowocegielniana 2 na cmentarz starozakonnych nastąpi 16-go o godzinie 1-ej pp. o czym zawiadamia

Stroskana RODZINA.

Dnia 10 lutego r. b. zmarła w Berlinie i tamże pochowana została

B. P.

ROSA z MEISELSÓW FOLMAN

wdowa po b. p. Zyguncie.

O czym zawiadamiają pogrążeni w nieutulonym smutku i żalu

Dzieci i Rodzina.

W czwartek dnia 13 lutego 1930 roku zgasła

B. P.

Anna z Poznańskich Hertzowa

wdowa po b. p. wielce zasłużonym instytucji naszej prezesie Jakóbie Hertz.

Zmarła znana ze swej humanitarności i czułego serca obdarzała najbiedniejszych naszej instytucji swą hojnością, przez co zaskarbiła sobie wdzięczność w sercach tych, którzy najbardziej z Jej dobrodziejstw korzystali.

Cześć Jej pamięci!

Zarząd Tow. Pielęgnowania Chorych
„Bykur Chol m” i Komitet „Uzurow ska”.

Samobójstwo lekarza-psychjatra.

Z Gniezna donoszą, że wczoraj po południu znaleziono w lesie pod Gnieznem zwłoki dr. Henryka Paprockiego, byłego wieloletniego lekarza - psychjatra zakładu dla umysłowo chorych w Kochanówku pod Łodzią.

Dr. Paprocki przebywał od marca z. r. w charakterze pacjenta w zakładzie dla nerwowo - chorych w Dalekance.

Telegramy o kilku adresach.

Urząd telegraficzny przyjmuje w myśl zarządzeń władz wyższych telegramy tej samej treści do kilku adresatów.

Nadający telegram, przeznaczony dla większej ilości adresów płaci tylko 50 groszy za koszty manipulacyjne poza kosztami zwykłymi jednego telegramu według ilości słów.

Magistrat Łódzki na „cenzurowanem”.

Rada i galerje przepelnione. — Na 24 miliony preliminowanych dochodów nadzwyczajnych 18 milj. jest wątpliwych. — Kanalizacja, domy robotnicze, bruki i oświetlenie.

Mowa przywódcy opozycji, radnego Woiewódzkiego.

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej, będące dalszym ciągiem obrad budżetowych wypełniła całkowicie dyskusja generalna. Zabierali głos przedstawiciele wszystkich ugrupowań i frakcji. Dyskusja generalna stanowiła punkt kulminacyjny obrad plenarnych rady, nie więc dziwnego, że radni stawili się w komplecie, a galerje zarówno na dole, jak i na piętrze, uginały się pod ciężarem natłoczonej publiczności.

O godz. 8.30 wiceprezes rady dr. Szyman otworzył posiedzenie, zapraszając radnych do zapisywania się do głosu. Jako pierwszy mówca wszedł na trybunę inż. WOJEWÓDZKI z NPR-LEWICY.

Mowa inż. Wojewódzkiego

— W roku obecnym — zaczyna inż. Wojewódzki — po raz trzeci, a może i ostatni magistrat przedstawia przewidywania budżetowe, wskazanem więc byłoby chociaż w ogólnych zarysach zobrazować działalność obecnego zarządu miasta. Gdy się rozpatrzy nadzieje i obowiązki magistratu i porówna się z wynikami budżetowymi, można najłatwiej osądzić obecną gospodarkę miejską. Rzadko zdarza się, by w ciągu dwóch lat tak bardzo można było zmienić swe poglądy, jak uczynił to obecnym zarządem miasta. Nie wiceprezydenci, którzy lubią bardzo często dać się ponieść fantazji, ale wybitny parlamentarzysta p. prezydent Ziemięcki, który rozważa wszystkie sprawy na zimno i który zdaje sobie dokładniej sprawę z tego, co mówi, że być mowy o inwestycjach z ciufanego grosza, a obecnie wyszedł tu na trybunę i powiedział, że wszystko, cokolwiek miasto robiło musiało robić z grosza ciufanego.

ZMIENIŁY SIĘ ZAPATRYWANIA MAGISTRATU.

Gdy porównamy 1928, 29 i 30 rok stwierdzimy, że w pierwszym roku kadencji gospodarowano bardzo szeroką ręką. Dziwić się temu nie należy. Miasto miało DWA MILJONY DOLARÓW POŻYCZKI.

Nie zastanawiano się nad tem, co będzie, gdy przyjdzie okres płacenia zobowiązań. Rok 1929 był zupełnie inny. Nie miało już pieniędzy z pożyczki, a wówczas rozpoczęto bardzo

ENERGICZNE ŚCIAGANIE PODATKÓW

oraz przemysłowano jak przesunąć na rok 1930 większą część zamierzeń. Zwrócić szczególną uwagę należy na przedstawiony radzie miejskiej budżet inwestycyjny.

Generalny referent mówiac o tym budżecie zwracał uwagę, że zamierzenia są fantastyczne. Na 24 miliony, którym przewiduje budżet nadzwyczajny, 18 milionów jest pod znakiem zapytania. Przedstawiciel magistratu mówił, że wątpliwym jest, czy uda się te 18 milionów zdobyć, by zamierzone inwestycje mogły w dalszym ciągu być nieprzerwanie prowadzone. Zwrócić należy uwagę, że w pozycji wpływów budżetu nadzwyczajnego istnieje milion zł. z parcelacji Łagiewnik. Miasto chce do dziś nie przeprowadzić tam żadnej drogi. Zupełnie zrozumiałe jest, że w tych warunkach

NIKT W ŁAGIEWNIKACH NIE ZAKUPI DZIAŁEK

i tem samym ten milion jest też nierealny i fantastyczny.

Nietylko więc 18 milionów złotych, o których mówi przedstawiciel magistratu, ale i inne pozycje w budżecie inwestycyjnym są pod znakiem zapytania. W budżecie tym są dwie pozycje, na które trzeba zwrócić baczną uwagę:

kanalizacja i wodociągi

oraz dalsza budowa domów robotniczych.

— Bardzo wątpię na podstawie tego, co nam przedstawiono, czy roboty te będą mogły być w należywym zakresie prowadzone. Twierdząc więc, że prowadzono gospodarkę bardzo źle, albowiem układano ją w ten sposób, jak gdyby miały być stałe lata urodzaju.

Głos z ław socjalistycznych: — A jak pan gospodarował?

— Proszę się nie denerwować — odpowiada r. Wojewódzki. — Ja doskonale rozumiem to zdenerwowanie. Wpływ miasta rok rocznie zwiększają się. Od roku 1927 wzrosły dochody o 40%, natomiast wydatki zwiększyły się w jeszcze większym stopniu gdyż o 50%.

W dalszym ciągu radny Woiewódzki analizuje poszczególne pozycje budżetu.

Omawiając sprawę

BUDOWY KANALIZACJI

r. Wojewódzki zwraca uwagę, że socjaliści oburzają się na przemysłowców, że nie prowadzą racjonalnej polityki w swych fabrykach, a mianowicie że w czasie dobrych koniunktur przyjmują zbyt wielu robotników, a w czasie kryzysu masowo zwalniają ich. Cóż uczynił magistrat socjalistyczny? Czy w roku 1927 gdy angażował całe masy robotników, powiedział im, że w roku 1929 zwolni ich z pracy, względnie da im pracę przez trzy dni w tygodniu?

Dwie polityki.

— Widzimy zatem, że socjalistyczny magistrat uprawia taką politykę, jaką potępia u innych. Jeśli chodzi o kanalizację to trzeba przyznać, że prowadzona jest ona bardzo niedbale, a to z tego względu, że nie opracowano dotychczas i nie zatwierdzono planu regulacji miasta, a tem samem układa się bezplanowo kanały na ulicach.

Jeśli chodzi o domy robotnicze, stwierdzić należy, że upłynęły już dwa sezony, i ani jedno mieszkanie nie zostało oddane do użytku. Pomijając tę kwestję, należy się zastanowić, czy mieszkania te można nazwać robotniczymi?

Przedstawiciel magistratu sam twierdzi, że czynsz w mieszkaniach tych wynosić będzie 60 zł. miesięcznie, bo nie można brać pod uwagę 10% mieszkań jednoizbowych. Czy w Łodzi istnieje robotnik, który może sobie pozwolić na opłacenie komornego w wysokości 60 zł. za miesiąc? Przyznać trzeba, że te 60 złotych nie pokrywają całkowicie wszystkich kosztów administracji, kapitału, amortyzacji, oprocentowania i t. d. Różnicę więc, która wynosi w tym wypadku 1,200.000 zł. będzie musiało dopłacić miasto, a dopłaca do tego najbardziej obywatele, jako płatnicy podatkowi bezpośredni.

Sprawa bruków.

Jeśli chodzi o bruki, to stwierdzić trzeba, że poza ul. Piotrkowską i Pl. Wolności, który otrzymał asfalt, reszta bruków w mieście znajduje się w stanie skandalicznym. Ułożenie asfaltu nie jest nadto zasługą magistratu, albowiem na szczęście dla miasta roboty wykonane zostały na kredyt.

Pozatem jednak nie zrobiono absolutnie nic w kierunku naprawy bruków i na innych ulicach. Bruki te znajdują się w stanie rozpaczliwym. Badając w dal-

szym ciągu oświetlenie ulic, trzeba stwierdzić, że i pod tym względem magistrat nie uczynił nic. Jeśli oświetlono niektóre ulice, to jedynie dlatego, że istniała umowa z elektrownią, umowa, której zawarcie magistrat wytykał poprzednim władzom miejskim. Na ulicach innych natomiast nie zdobyto się na żadną poprawę istniejącego stanu rzeczy. Są ulice jak np. Zielona lub Żeromskiego, i inne tak skąpo oświetlone, że bez przesady można powiedzieć, że przechodnie mogą sobie łatwo nos rozbić.

Ani jednej szkoły...

— Wreszcie przechodzę do sprawy najważniejszej — budowy szkół. Stwierdzić muszę, że przez dwa lata kadencji obecnego magistratu nie zbudowano ani jednej szkoły. Jest to sprawa paląca, albowiem działalność szkolna niema gdzie się uczyć. A tymczasem magistrat nie uczynił absolutnie nic, by zaspokoiono głód pomieszczeń szkół, tak bardzo dotkliwy w naszym mieście.

Reasumując to wszystko z całą kategorycznością stwierdzam, że magistrat obecny niema się czem pochwalić ze swej działalności. Niema się czem pochwalić tembardziej, że będąc magistratem socjalistycznym nie uprawia by najmniej polityki robotniczej. Wymienie chociażby taki przykład, jak popieranie repertuaru teatru miejskiego i bojkotowanie teatru popularnego.

Pomoc dla bezrobotnych w latach ubiegłych również inaczej wyglądała. Wszystkie samorządy kolejno opiekowały się bezrobotnymi, niepobierającymi zapomóg, a w roku bieżącym w Łodzi istnieje 20.000 bezrobotnych nie pobierających żadnych zapomóg, a z tych tylko 4.000 otrzymuje zapomogi.

Ze względów wyżej przytoczonych stwierdzam, że budżet absolutnie nie odpowiada swemu przeznaczeniu, że jest nierealny i nie odpowiada interesom miasta i ludności pracującej i dlatego bezwzględnie będziemy głosować przeciwko zamierzeniom skarbowym miasta.

Odpowiedź obrońców magistratu.

Po przemówieniu radnego inż. Wojewódzkiego na mównicę wstąpił przewodniczący frakcji Bundu radny Lichtenstein, który w ostrych słowach zaatakował opozycję twierdząc, że wszystkie wysunięte przez nią zarzuty pod adresem większości socjalistycznej są demagogią. Następnie w obszernym przemówieniu zobrazował wszystkie korzyści, które obecny magistrat dał miastu.

Następnie zabrał głos wiceprez. Wielński, który w dłuższym przemówieniu polemizował z radnym Woiewódzkim, odpowiadając kolejno na wszystkie postawione przez niego zarzuty. Twierdził on, że bardzo ciężkie warunki finansowe całego państwa odbiły się również na Łodzi i to właśnie stało się przyczyną, dlaczego miasto boryka się z trudnościami przy przeprowadzaniu wszelkiego rodzaju zamierzeń. Mimo jednak wszystkiego uważa on, że obecnym samorządem uczynił bardzo wiele dla mieszkańców Łodzi, a w każdym bądź razie uczynił o wiele więcej, niż magistrat poprzedni.

Reasumując poszczególne punkty wiceprez. Wielński zakończył oświadczeniem, że uważa, że magistrat dobrze wywiązał się z włożonych nań przez wyborców obowiązków.

Po tem przemówieniu zabrał głos znów przywódca opozycji inż. Popiełalski (frakcja pracy gospodarczej — prawica).

Dalszy ciąg dyskusji.

INŻ. POPIELAWSKI zwraca uwagę na kryzys panujący obecnie w Polsce i na niewspółmierne, w związku z tem, opodatkowanie obywateli. Mianowicie obywatele Łodzi płacą przeciętnie po 50 złotych podatku, tyleż, wnoszą obieg banknotów i bilonu na głowę. To obciążenie podatkowe jest tak wielkie, że miasto musi prowadzić racjonalną i celową gospodarkę, czego jednak obecnie nie robi.

Z kolei zabrał głos r. KULAMOWICZ (Ch. D.), który po zobrazowaniu w ujemnym świetle gospodarki miejskiej oświadczył, że budżet daje się miastu a nie partji i dlatego frakcja Ch. D. będzie za nim głosować, aczkolwiek ma cały szereg zastrzeżeń.

W dalszym ciągu przemawiał r. POTKAŃSKI (P.P.S.) który między innymi powiedział, że różnice, jaką miasto będzie musiało dopłacać do czynszu komornianego na Polesiu Konstantynowskim, powinni płacić właściciele luksusowych mieszkań, burżuazja, która opłaca podatek od zbytku mieszkaniowego.

R. BIALER: — Ta „burżuazja” jest obecnie w tak fatalnych warunkach, że sama reflektuje na mieszkania na Polesiu Konstantynowskim...

R. DYR. WOLCZYŃSKI (klub mieszczanski) zapowiada rzeczowe ustosunkowanie się do budżetu.

R. SCHOTT (właściciel nieruchomości) skrytykował zapowiedź magistratu energicznego ściągnięcia zaległości podatkowych, w wysokości 11 milionów złotych. W czasie kryzysu i stagnacji, jeszcze większe naciśnienie śruby podatkowej spowodować może kompletną ruinę obywateli.

R. INŻ. PRASZKIER (frakcja sjonistyczna) zwraca uwagę, że w płaceniu podatków zalegają przeważnie podatnicy małozasobni lub wcale niezamożni. Ponieważ horoskopy na przyszłość nie zapowiadają się pomyślnie dla tej warstwy ludności, trzeba się liczyć z tem, że zaległości podatkowe nie tylko nie będą ściągnięte, lecz przeciwnie przekroczą niewątpliwie w roku bieżącym sumy zeszlenczone.

— Z tych względów zachodzi obawa — mówi inż. Praszkiere — czy budżet jest realny, ale nie chcąc w krytycznej chwili utrudnić zadanie magistratu, będziemy głosowali za budżetem.

W dalszym ciągu zabrał głos r. MINCBERG (frakcja ortodoksów), który poddał budżet rzeczowej krytyce, zwracając uwagę na pewne luki. Między innymi wskazał na brak pomocy lekarskiej w zbiorni miejskiej, co wobec katastrofalnego braku łóżek w szpitalach, stwarza fatalne warunki dla chorych obywateli, przewożonych do zbiorni. Po skrytykowaniu stosunku magistratu do gminy żydowskiej, r. Mincberg oświadczył, że jego frakcja ustosunkuje się do budżetu rzeczowo.

Debatę generalną toczyła się dalej w ospałym nieco tempie, ze względu na bardzo późną porę (godz. 2 w nocy). Radni postanowili jednak nie przerywać posiedzenia i zakończyć dyskusję ogólną.

Ze względu na to, iż do głosu zapisanych było jeszcze wielu mówców, dalszy ciąg dyskusji podamy w jutrzejszym numerze.

Lekarz-dentysta

Fanny Horowicz
Cegielniana 25, 1 p. fr.

przyjmuje Od godz. 9—1

Telefon 108-26.

Firma „Leonhardt, Woelker i Girbardt” wniosła o odroczenie wypłat.

W dniu wczorajszym spółka akcyjna Leonhardt, Woelker i Girbardt, przez adwokata Edwarda Angersteina wniosła podanie o odroczenie wypłat. Firma istnieje od roku 1879 i została w roku 1897 przekształcona na spółkę akcyjną. Ostatnio władze spółki stanowią: rada nadzorcza pp. William Whittingham, Wilhelm Hordliczka, Franciszek Leonhardt, Harry E. Brown, Henriette Whittingham; zarząd pp. Franciszek Leonhardt z prawem do samodzielnego podpisywania firmy we wszystkich wypadkach, Harry E. Brown, Gustaw Restel, Bronisław Koperski.

Firma poniosła w czasie wojny strat w wysokości około 4 milionów rubli. Później sanowana była przy pomocy kapitałisty i wełniarza bradfordskiego p. Whittinghama.

Bilans złożony sądowi przedstawia się następująco:

AKTYWA:	
Kasa	55.000.—
Banki	428.200.—
Papiery wartościowe	184.600.—
Weksle	152.900.—
Dłużnicy	5.502.700.—
Towary i surowce	7.709.600.—
Materiały	459.500.—
Grunta	1.254.400.—
Budynki fabryczne	4.049.800.—
Domy mieszkalne	1.550.600.—
Maszyny	7.993.900.—
Urządzenia	477.000.—
Strata	2.654.400.—
Suma	32.473.616,58
PASYWA:	
Kapitał akcyjny	10.200.000.—
Rezerwy	214.200.—
Amortyzacyjny	4.569.600.—
Obligacje	390.500.—
Fundusz zapomogowy	79.000.—
Banki	4.544.100.—
Wierzyciele	7.150.200.—
Akcepty zagraniczne	4.117.300.—
Krajowe	402.700.—
Pozostałość z przerechnienia bilansu	805.700.—
Suma	32.473.616,58

Firma Leonhardt przedstawiła więc typowy łódzki bilans, którego cechą charakterystyczną jest brak własnego kapitału obrotowego. Również olbrzymie po-

zycje dłużników i towarów na składzie należą do typowych cech łódzkich bilansów wielkoprzemysłowych. Jak długo wierzyciele skłonni są czy też mogą inwestować coraz to nowe fundusze, tak długo firma jest w stanie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Gdy przychodzi moment przeciwny, cały anarakt musi stanąć. Tak było w wypadku firmy Leonhardt.

Zamierza ona przeprowadzić plan sanacji przez przeprowadzenie powiększenia kapitału obrotowego, sprzedaż zbędnych 15 morgów placu oraz zaciągnięcia długoterminowej pożyczki, jednak szans tych operacji trudno ocenić na tle przedłożonego bilansu. Jak we wszystkich bilansach łódzkich tak i w tym wypadku trudno przy dzisiejszym stanie rynku oszacować wartość sprzedanej towarów oraz realną wysokość pozycji dłużników. W tym wypadku szacowano co prawda towary ostrożnie, ale

gdy dojdzie do realizacji, nie wiadomo jak ta rzecz będzie się przedstawiała. O ile tylko poważny akcjonariusz firmy p. Whittingham, którego wierzycielności wynoszą z górą 90.000 funtów, posiada na tyle siły, by przetrzymać obecny, krytyczny czas oraz rozporządza dostatecznymi wpływami wśród swoich angielskich przyjaciół i zdoła namówić ich do dalszego finansowania, to niewątpliwie przy pewnych ofiarach uda się firmę usunąć.

Poważnym wierzycielem jest londyński bank należący do kategorii Big Five: National and Provincial Bank. Prócz firmy Whittingham inni najpoważniejsi wierzyciele są: Allgemeine Wolhand Maatschappij, Amsterdam (13.000 funtów szt.), Allgemeine Wollhandel A. G., Wien (20.000 funtów szterlingów, zaangażowana również w firmie „Wolf” w Bielsku), Pierre Slipo Tourcoing (11.000 funtów szt.).

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 13-go lutego 1930 r. TRANZAKCJE.

Dolary 8,87
Gdańsk 173,37, Holandia 357,60, Londyn 43,36 i pół, Nowy Jork — czek 8,902, Nowy Jork — kabel 8,92, Paryż 34,94, Szwajcaria 172,08, Sztokholm 139,15, Wiedeń 125,56, Włochy 46,69, Berlin 212,24.

CZEKI.

Bank Polski 182,50, 182,—, Cukier 30,50, Lipop 25,—, Ostrowieckie, Serja B. 60,50, Starachowice 21,—, 21,25, Klucze 60,—.

AKCJE.

Pożyczka inwestycyjna 126,—, 126,75, 126,50, dolarówka 79,50, 79,75, dolarowa 79,—, kolejowa

102,50, 8 proc. Banku Gospodarstwa Krajowego 94,—, 8 proc. listy zast. Przem. Polskiego 81,—, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 52,—, 51,75, 8 proc. listy ziemskie zł. 71,50, 8 proc. m. Warszawy zł. 71,—, 71,50, 71,25, 8 proc. m. Łodzi 64,50.

NOTOWANIA BAWELNY

Liverpool, 12 lutego. Bawelna amerykańska zamknięcie: luty 8,31, marzec 8,33, kwiecień 8,35, maj 8,43, czerwiec 8,45, lipiec 8,51, sierpień 8,54, wrzesień 8,57, październik 8,60, listopad 8,62, grudzień 8,64, loco 8,62.

Aleksandria, 12 lutego. Bawelna egipska, zamknięcie: Sakellaris: marzec 27,52, maj 27,78, lipiec 27,60, wrzesień —, listopad 26,64, Ashmouni: luty 19,00, kwiecień 19,44, czerwiec 19,60, sierpień 19,25, październik 18,92, grudzień 19,27, W Ameryce święto.

Pertraktacje spółki akcyjnej T. Steigert. Najpoważniejsi wierzyciele zgodzili się na kilkuletnie moratorium.

W związku, z podaną przez nas wczoraj wiadomością o wpisie kaucji przez towarzystwo akcyjne Teodor Steigert, jesteśmy w możności dodać pewne szczegóły. Firma prowadzi pertraktacje z wszystkimi grupami wierzycieli i stara się w drodze pozasądowego układu przezwyciężyć krytyczną sytuację. Ce-

lem zaspokojenia mniejszych wierzycieli zaciągnięto pożyczkę w towarzystwie kredytowym na zł. 750.000. Ogółem długi wynoszą około złotych 4.000.000, w tem blisko milion należy się Bremie za bawelnę, milion należności przedwojennych angielskich, banki zł. 750.000, drobniejsi dostawcy zł. 300.000,

dostawcy maszyn przedalniczych zł. 200.000, dyskonterzy zł. 700.000. Aktywa składają się z pozycji: nieruchomości zł. 2.500.000, maszyny „ 2.500.000, urządzenia „ 500.000, surowiec i przedza „ 1.000.000, dłużnicy „ 1.500.000.

Straty poniesione na skutek sprzedawania, w czasie krytycznych koniunktur, poniżej kosztów własnych, firma ocenia na półtora miliona zł.

Zasadniczo najpoważniejsi wierzyciele zgodzili się na kilkuletnie moratorium. Firma posiada 25.000 wrzecion bawelnianych i 3.894 wrzecion skrecalnia. Tkalnica wełniana, którą uprzednio posiadała została przed dwoma laty zlikwidowana.

Hipotecznie zabezpieczono 50% wierzycielności, w czem 42 wierzycieli z otwartego rachunku i 23 wierzycieli wekslowych. Na ogólną sumę

dolarów	114.270
funtów	15.310
marek	1.750
franków francuskich	20.900
złotych	377.700

Najważniejszymi wierzycielami z otwartego rachunku są firmy: Clasco, Burger Co. Brema, Baltic Cotton Corp. Kopenhaga, N-V. Handelsmaatschappij „Durandel” Amsterdam, Williams i Comp. Brema, H. O. Schueleler, Arthur i Maks Restel, Łódź, Centrala Banku ZACHODNIO, Danziger Handels u. Industriebank, Danzig, Centrala Banku Przemysłowego, Chreścijan, Polski Bank Przemysłowy, Dresdner Bank, oddział w Gdańsku.

Wierzyciele wekslowi są: Samuel Danciger, Leon Likiernik, Dawid Feinberg, Edward Tempel, Feliks Zimornan, Leon Oppenheim, Gerszon Szapowal, Emma Mizbach, J. A. Grosslath, Bank Zachodni, Warszawski Bank Dyskontowy, Jakub Praskiewicz, Kaszub i Kryłowiecki, Zenon Pojker, P. Meizler, Gampe, Albrecht, „Fulmen” i „Silman-

Wieczór dyskusyjny w Stowarzyszeniu Kupców

Aktualne zagadnienia gospodarcze — Przemówienie dr. Sachsa. — Rezolucje kupców.

Nie tracić energii, nadziei i zimnej krwi.

Z inicjatywy zarządu Stow. Kupców m. Łódź odbył się wczoraj wieczór dyskusyjny, poświęcony najbardziej palącym zagadnieniom chwili obecnej.

W obecności 300 osób zebranie zagal dr. Józef Sachs, prezes Stowarzyszenia, który w obszernym przemówieniu poruszył przede wszystkim ogólne przyczyny kryzysu, następnie sprawy podatkowe, kredytów dla kupiectwa, unifikacji prawodawstwa handlowego na terenie całej Rzeczypospolitej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wierzycieli, oraz sprawę kartelów w przemyśle i handlu.

Aktualne zagadnienia, dotyczące nowelizacji ustawy o podatku obrotowym, omówił dyr. Heyman. Mówca wskazywał na to, że kupiectwo nie powinno żywić zbyt wielkiej nadziei na gruntowną zmianę i na ulgi, w związku z przewidywaną nowelizacją podatku obrotowego.

W dalszym ciągu zabrał głos dr. Sachs i wskazał na szereg poważnych trudności w pracy kupca, wpływających z istnienia w Polsce starych dzielnicowych prawodawstw handlowych. Przeszarżłość niektórych artykułów stwarza niedostateczną obronę praw wierzycieli przed samowolą i złą wolą dłużników i wpro-

wadza w życie gospodarcze, szczególnie w obecnym ciężkim okresie, atmosferę niepewności.

W sprawach kredytowych poczyniony został ostatnio wyłom. Oto na skutek starań łódzkiej izby przemysłowo-handlowej min. Kwiatkowski wpłynął na zmianę stanowiska Banku Polskiego, który dotychczas aprowizował kupiectwo w kredyty jedynie drogą pośrednią przez przemysł. Przy udziale zrzeszeń kupieckich wypracowała izba wykaz kupców, ubiegających się o kredyt w Banku Polskim. Ta ostatnia instytucja zwróciła się do reflektantów na kredyty z kwestionariuszami o stanie majątkowym odnosnych firm. Pewien więc krok w kierunku realizacji postulatów kredytów dla kupiectwa został już poczyniony.

W zakończeniu swego przemówienia dr. Sachs dał wyraz nader ciężkiej sytuacji obecnej i apelował do zebranych by nie tracił energii, nadziei i zimnej krwi.

Zebrani przyjęli rezolucję domagającą się: w sprawach podatkowych: 1) wprowadzenia noweli podatku przemysłowego od dnia 1 kwietnia r. b. stosownie do postulatów związku izb przemysłowo-handlowych; 2) wprowadzenia 1% stawki podatku obrotowego dla han-

dlu hurtowego, nieprowadzącego ksiąg handlowych, przy wymiarach obrotu za 1929 rok; 3) zaniechania poboru IV-iej zaliczki w związku ze zmniejszeniem się obrotów w 1929 r.; 4) rozszerzenia okólnika min. skarbu z dn. 30 grudnia 1929 r. w sprawie umorzenia zaległości w podatku przemysłowym i dochodowym oraz grzywny; 5) rozłożenia na długoterminowe raty miesięczne obecnych zaległości podatkowych.

W sprawach kredytowych: wydatnego udzielania indywidualnych kredytów przez Bank Polski i Bank Gosp. Kraj. kupcom, zasługującym na kredyt.

W sprawie unifikacji prawa handlowego: przeprowadzenia unifikacji na całym terenie Rzeczypospolitej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony praw wierzycieli

W sprawie zamierzonych karteli w przemyśle włókienniczym: zebrani uchwalili, iż organizacje kupieckie winny dotożyć wszelkich starań, by kartelizacja w przemyśle szła ręką w rękę z kartelizacją handlu. Postanowiono udzielić pomocy tym kartelom przemysłowym, które wykaza zrozumienie handlu, jako organu rozdzielczego, natomiast postanowiono zwalczać kartele, dążące do wyeliminowania handlu.

Tragiczna sytuacja Zgierza i Konstantynowa.

Co piąty mieszkaniec pobiera zapomogi, jako bezrobotny.
Jedynym ratunkiem — wzmożenie emigracji zagranicę.

Trwający od kilku lat kryzys w przemyśle włókienniczym odbił się nie tylko na naszym mieście, ale również na wszystkich ośrodkach przemysłowych, znajdujących się w pobliżu Łodzi.

Najfatalnej skutki kryzysu odczuły miasta Zgierz i Konstantynów. Śmiało rzec można, że miasta te wymierają.

W Zgierzu jest obecnie 2.500 robotników, którzy już wyczerpali swe prawa do zasiłków. Robotnicy ci znajdują się w nader ciężkiej sytuacji i szczupłe zapomogi, które od czasu do czasu otrzymują na dłużej niewystarczające. Ostatnia

statystyka wykazuje, że CO 5 ZGIERZANIN JEST BEZROBOTNY.

Oprócz tego przybyło jeszcze 600 rodzin, które zajęte były przy budowie kolei Łódź — Kutno. Zgierz jest największym ośrodkiem bezrobocia w Polsce.

W ciągu ostatnich 10 lat spłonęło w Zgierzu 8 dużych fabryk, które nie zostały odbudowane.

Również magistrat znajduje się W PRZEDEDNIU RUINY FINANSOWEJ.

Deficyt budżetowy wynosi pół miliona złotych. Miasto wybudowało pływalnie

za pieniądze ulenowskie i obecnie musi spłacać kolosalne sumy, co przerasta możliwości finansowe samorządu. Magistrat Zgierza chciał już sprzedać lasy mlejskie celem uzyskania pieniędzy na pokrycie niedoboru, lecz z powodu złej koniunktury, panującej na rynku drzewnym, musiał tego zamiaru zaniechać.

Przemysł zmniejsza produkcję i co tydzień przybywają nowe zastępy bezrobotnych.

Również Konstantynów znajduje się w nader krytycznej sytuacji. W mieście tem mieszka 4.000 rodzin. Większość mieszkańców to tkacze ręczni, którzy z

powodu kryzysu stracili możliwość zarobkowania. Wiele rodzin przenosi się do Łodzi w poszukiwaniu chleba.

Jedynym środkiem zaradczym, który można obecnie zastosować celem przyścia z pomocą licznej rzeszy bezrobotnych tych dwóch miast jest WZMOŻENIE EMIGRACJI ZAGRANICĄ.

Państwowy urząd pośrednictwa pracy powinien zwrócić baczniejszą uwagę na powyższe dwa miasta i przy rekrutacji robotników do Francji lub do innych krajów, uwzględnić ciężkie położenie bezrobotnych Zgierza i Konstantynowa.

„Robot” — maszynowy człowiek w Łodzi

zainstalowany jest na automa'ycznej stacji telefonów. — Zmiana sygnalizacji. — Cuda techniki przy Alejach Kościuszki. — Niestłuchana precyzja połączeń. Łódź jest pierwszym miastem w Europie, posiadającym „Robota” telefonicznego

Wobec ukończenia prac na łódzkiej stacji automatycznej telefonów i wobec zupełnego usprawnienia stacji, wczoraj odbyła się wycieczka dziennikarzy łódzkich do gmachu PAST-y, celem zapoznania się z urządzeniami telefonicznymi.

Przedstawiciele prasy oprowadzali przybyli umyślnie z Warszawy reprezentacji dyrekcji głównej Polskiej akcji spółki telefonicznej, dyrektor naczelny Olendzki i inż. Hegberg oraz kierownictwo centrali łódzkiej: dyr. Ulejki oraz inżynierowie Dziedzicki i Rogowski.

Automatyczna stacja telefonów w Łodzi, pierwsza tego rodzaju stacja w Polsce zadziwia precyzją i dokładnością swego urządzenia. Pisaliśmy o niej już obszernie w „Republice”, ograniczając się tylko do szczegółów wyjątkowo ciekawych.

Wielokrotnie odzywały się głosy, że buczenie w aparatach telefonicznych, zastępujące odezwanie się telefonistek i oznaczające, że stacja łączy, jest niezbyt wyraźne. Również dyrekcja P. A. S. T. zapowiedziała poufnie, że sygnalizacja ta zostanie zmieniona i że czynności sa próby w kierunku zastąpienia buczenia głosem ludzkim.

Próby te trwały dość długo, nikt jednak nie wiedział na czym one będą polegały. I oto w dniu wczorajszym dyrekcja PAST. przygotowała dziennikarzom nie spodziankę — zademonstrowała nowy sposób odzywania się stacji na zgłoszenie abonenta. Zademonstrowała aparat — sztucznego człowieka, mówiącego ludzkim głosem kilka wyrazów, potrzebnych do porozumienia się z abonentem.

Gdy podnieśliśmy słuchawkę do ucha, usłyszeliśmy ze zdumieniem cienki, przyjemny ludzki głosik, w niczem nie przypominający metalicznego dźwięku maszyn, a mówiący bardzo szybko i nieprzerwanie: „centrala, centrala, centrala, centrala”... Głos brzmiał nieprzerwanie tak długo, dopóki abonent nie rozpoczął nakręcać numeru. Wów-

czas rozlega się inny głos: „łącze, łączę, łączę”... albo „zajęte, zajęte, zajęte”...

Musimy się pochwalić, że dotychczas w całej Europie niema mówiących aparatów na stacjach telefonicznych. Łódź jest pierwszym miastem, które po zainstalowaniu całkowitej stacji automatycznej, będzie miało w centrali telefonicznej mówiący aparat.

Oczywiście aparat ten nie działa jeszcze całkowicie. Inżynierowie przeprowadzają z nim ciągle próby, a gdy niedokładności zostaną usunięte, w słuchawkach aparatów wszystkich abonen-

tów zabrzmiał, miast buczenia, ludzki głos maszyny.

Bardzo ciekawą instalacją na stacji telefonów jest t. zw. „stół kontroli”, przy którym dyżurują stale cztery telefonistki, pilnie bacząc, w jaki sposób rozmawiają z sobą abonenci. Gdy tylko któryś z abonentów źle nakręci numer, cztery razy miast pięciu itd. na wielkiej desce, na stole kontroli, zapala się małe światełko. Telefonistka wówczas szybko włącza się do linii i poucza abonenta, jak należy obchodzić się z aparatem, by uzyskać połączenie.

Na stacji znajduje się również spe-

cialne urządzenie dla badania wszystkich uszkodzeń, jakie zdarzają się na stacji. Uszkodzenia również sygnalizowane są światłem, które zapala się nad miejscem uszkodzenia, na automacie. Dyżurujący monter ma możliwość natychmiast zbadać rodzaj uszkodzenia i naprawić je w ciągu kilku minut.

Stacja telefoniczna czerpie prąd do uruchomienia automatów z elektrowni łódzkiej. Uniezależniła się jednak od wszelkich ewentualnych przerw w dostarczaniu prądu. Mianowicie przy każdym automacie znajdują się dwa motorki — jeden czerpiący prąd z elektrowni, drugi zaś nieczynny. W razie gdy z jakichkolwiek przyczyn elektrownia przestanie dopływać prądu i pierwszy motorek stanie, automatycznie zaczyna działać drugi motorek, czerpiący prąd stały z własnych akumulatorów.

W tym celu na stacji zamontowana jest obrzymbia centrala akumulatorów, dostarczająca prąd własny do automatów.

Nie opisując systemu pracy automatów na stacji, o którym pisaliśmy w swoim czasie, po uruchomieniu centrali, podkreślić jeszcze pragniemy nadzwyczajną precyzję z jaką działa niezliczona ilość aparatów, składających się na automat, przeprowadzający łączenie.

Jest to aparatura niezwykle skomplikowana, a działająca mimo to niezawodnie, czego dowodem bardzo rzadkie, niemal minimalne uszkodzenia, jakie zdarzają się od czasu do czasu. Liczba tych uszkodzeń jest niemal o 70 proc. mniejsza, aniżeli w czasie funkcjonowania ręcznej stacji.

Opuszczaliśmy, po pokazie, stację telefoniczną pod wielkim wrażeniem. Szalony postęp techniki, uwidocznił się tu w najbardziej jaskrawej formie. To o czym się dotychczas tylko słyszało i czytało, urzeczywistniło się oto w Łodzi, pierwszym mieście w Polsce, które ma kompletną, pięcio-cyfrową, automatyczną centralę telefoniczną. (s)

Dyżury nocne.
Dziś w nocy dyżurują apteki: N. Epsteina, Piotrkowska 225, M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 95, M. Rozenbluma, Cegielińska 12, Gerfeina, Wschodnia 54, J. Koprowskiego, Nowomiejska 15.

Reymont mieszkał w Tuszynie w którym napisał „Ziemie Obiecane”.

Miasto Tuszyn uczci pamięć wielkiego pisarza.

Jak się dowiadujemy, władze miejskie w Tuszynie, powiatu łódzkiego wpadły na ślad ciekawej sprawy, która wywołała w miasteczku sensację.

Tuszyn gotuje się do uczczenia swej rocznicy 500-lecia i w tym celu wretowano stare akta i kroniki tego jednego z najstarszych miasteczek w Polsce. Podczas tych dochodzeń stwierdzono, że w swoim czasie mieszkał w Tuszynie autor „Chłopów” i „Ziem Obiecanej” i tam napisał swe dzieło o Łodzi.

Z odkryciem tem podzielono się ze starostwem powiatu łódzkiego i starosta Rzewski polecił zebrać wszelkie w

tej sprawie dokumenty i dane, celem godnego uczczenia wielkiego pisarza.

Okazało się że ojciec Reymonta był w Tuszynie organistą i nauczycielem muzyki, znanym w całym powiecie.

Obecnie Tuszyn postanowił uczcić pamięć wielkiego pisarza przez odsłonięcie tablicy ku jego czci podczas obchodu swego 500-lecia i tablica taka wmurowana zostanie w miejscowym kościele lub szkole powszechnej, czem zajmie się specjalny komitet obywatelski. Uroczystości w Tuszynie odbędzie się w marcu lub początkach kwietnia r. b. (b).

Pościg za złodziejami w centrum Łodzi

Sprawcy kradzieży w fabryce Zylbersztajna aresztowani.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych, przechodzący ulicą Piotrkowską tuż przy zbiegu ul. Narutowicza, byli świadkami pościgu policji za uciekającymi dorożką dwoma osobnikami. Jak się później okazało, byli to ścigani złodzieje, którzy po dokonaniu kradzieży, zbiegli dorożką.

Jak stwierdziliśmy, historia pościgu w sercu Łodzi przedstawia się, jak następuje:

Przy ulicy Piotrkowskiej 56, w głębi podwórza mieści się gmach fabryczny, należący do firmy Zylbersztajna. Wczoraj z rana, gdy fabryka nie była jeszcze czynna, dostali się do wnętrza

przy pomocy wytrychów dwaj złoczyńcy,

gdzie po ścięciu kilku sztuk towarów z warsztatów, zapakowali w papier każdą sztukę oddzielnie i zamierzali z łupem wyjść.

W chwili gdy przekroczyli próg fabryki zostali zatrzymani przez nadchodzącego portjera, który widząc wychodzących z fabryki nieznanym mu osobnikom zażądał wylegitymowania się.

W odpowiedzi na to jeden z podejrzanych zadał portjerowi silny cios pięścią w głowę, drugi zaś trzymaną przez siebie sztuką towaru powalił go na ziemię. Po dokonaniu tego wybiegli na ulicę. Na krzyki pobitego portjera puścili się w pościg za zbiegami przygodni świadkowie, lecz na ulicy zauważyli, iż osobnicy ci wsiadli do dorożki i oddalali się w stronę Placu Wolności.

O powyższem zawiadomiono natychmiast przechodzący podówczas oddział policji, który puścił się w innej dorożce w pogoń za uciekającymi.

Dorożkarz, wiozący złoczyńców słysząc krzyki, zatrzymał się.

Wówczas złoczyńcy widząc, iż są w niebezpieczeństwie, wyskoczyli z dorożki pozostawiając łup i usiłovali zbiec co się im jednak nie udało. Policja zdo-

łała ich zatrzymać i doprowadzić do VII komisariatu.

Stwierdzono iż zatrzymanymi są znani i notowani w kartotece urzędu śledczego przestępcy Dawid Frydlewicz, zamieszkały przy ulicy Wolborskiej 10 oraz Jusek Białek, zamieszkały przy ulicy Konstancyjskiej 24.

Obu osadzono w więzieniu do dyspozycji sędziego śledczego. (p.)

I-szy DŹWIĘKOWY KINO-TEATR w ŁODZI

SPLENDID NARUTOWICZA 20.

Największa **REWJA** świata w wykonaniu najsłynniejszych artystów rewjowych Broadwayu

Dzisiaj i dni następnych:

FOX FOLLIES

NEW YORK W NOCY

100% ŚPIEWU, TAŃCA, MOWY.

Prócz największych gwiazd rewjowych udział biorą:

36 „Show-Girls” 24-osobowy zespół muzyczny
36 „Dancing-Girls” 12-osobowy chór Rewelersów
36 „Dancing-Boys”

W programie największe przeboje sezonu

„O czym marzą kobiety”? — „Moja ty słodka dziewczynko” — „Współczesne dziewczęta” — „Czarny Don Juan” — „Perla Japonii” — „The Breakaway” — „Powrót wiosny” — „Zwone nuty” — „Pod latarnią”.

CENY MIEJSC NA PIERWSZY SEANS ZŁ. 1.—, 2.— i 3.—

Początek seansów o godzinie 6, 8 i 10 wiecz.

Wyświetlamy na aparatach Western Electric Company.

W pierwszych 10-ciu latach

winna każda matka dziecko swe myć i kąpać tylko za użyciem czystego legodnego

MYDŁA DLA DZIECI **NIVEA**

Dziecko będzie jej za to wdzięczne, gdyż zaoszczędzi sobie w przyszłości wiele kłopotów o zachowanie dobrej cery. Mydło Nivea jest wyrabiane według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej skóry dziecka.

Cena: Zł. 1.50

Uprawiając sport zimowy

jak w górze podczas zimy, przy wichurze, śnieżnym i dżdżystym powietrzu

KREM NIVEA

działa zapobiegawczo, chroniąc skórę przed schrapowaniem, zmarszczeniem i czerwienieniem. Dzięki zawartości eucerytu krem Nivea wnika całkowicie w skórę, wzmacnia i wygładza, ożywia i odmładza ją, i nie pozostawia połysku. Tylko KREM NIVEA zawiera pokrewny tłuszczowi skóry euceryt i na tem właśnie polega jego skuteczność.

W pudełkach po zł. 0.40, 0.75, 1.40 i 2.80 i w tubach czysto cynowych po zł. 1.35 i 2.80

Wyrób krajowy firmy PEBECO, sp. z o. odp. w Katowicach

Pabjanice.

(Tel. od własn. koresp.)

TOW. PRZYJACIÓŁ „STRZELCA”.

Onegdaj wieczorem w lokalu związku legionistów odbyło się organizacyjne zebranie powiatowego oddziału towarzystwa przyjaciół „Strzelca”. Na zebranie przybyli przedstawiciele władz administracyjnych ze starostą Wallasem, oraz przedstawiciele D.O.K., 31 p. Stz. Kan., rady miejskiej, magistratu, urzędów i instytucji społecznych Pabjanic, Łasku i gmin okolicznych.

O godz. 8 wieczorem przybył na zebranie p. wicewojewoda Roźniecki. Na wniosek starosty Wallasa kierownictwo obrad objął p. wicewojewoda, który w dłuższem przemówieniu scharakteryzował zakres działania Towarzystwa popierania „Strzelca” oraz wyjaśnił, dlaczego rząd popiera przysposobienie wojskowe.

Po odczytaniu i przyjęciu statutu zebrania, wybrano zarząd, składający się z 8 osób. Przewodniczącym zarządu zo-

stał dr. Witold Eichler.

Następnie postanowiono od dnia 23 b. m. do 2-go marca urządzić „Tydzień Strzelca”. Opracowaniem programu zajmie się nowowybrany zarząd.

W końcu posiedzenia p. wicewojewoda podziękował zebranym za liczne stawienie się, co pozwala przypuszczać, że towarzystwo rozwinie się należycie.

REZYGNACJA.

Prezes zarządu powiatowej kasy chorych w Pabjanicach, dr. Tacanowski, złożył pisemną rezygnację ze stanowiska prezesa i członka zarządu. Rezygnacja prezesa przyspieszy tylko decyzję władz co do mianowania komisarza kasy chorych.

ZMIANA ZARZĄDU „SPOŁEM”.

Zarząd największej w mieście wspóldzielni spożywczej „Społem” z powodu zatargu z radą nadzorczą złożył swe mandaty. Wybory nowego zarządu odbędą się w przyszłym tygodniu.

Piotrków-Trybunalski.

(Tel. od własn. koresp.)

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie sejmiku piotrkowskiego, na którym odbyła się dyskusja nad preliminarzem budżetowym na rok 1930—31. Preliminowany budżet na sumę 400.000 zł. uchwalono z małymi poprawkami.

W dniu wczorajszym we wsi Zawada spłonęła zagroda Władysława Nocunia. Pastwą płomieni padła część zboża i narzędzia rolnicze. Straty wynoszą 20 tysięcy złotych. Przyczyna pożaru nieznana.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Telef. od własn. koresp.)

W dniu wczorajszym przybył do magistratu tłum bezrobotnych, domagający się wypłacenia im zasiłków oraz udzielenia zasiłków żywnościowych. Zebrani wybrali delegację, której prezydent miasta oświadczył, że magistrat nie otrzymał jeszcze odpowiednich funduszy i wypłata musi być wstrzymana do przyszłego tygodnia.

W miesiącu styczniu zanotowano jedno zabójstwo, 6 uszkodzeń ciała, 4 kradzieże z włamaniem, 3 kradzieże bez włamania, 3 przestępstwa polityczne.

P. wicewojewoda Roźniecki

na inspekcji straży pożarnej w Pabianicach.

Wczoraj udał się do Pabianic p. wicewojewoda łódzki Roźniecki w towarzystwie inspektora straży pożarnej wództwa łódzkiego p. Kuli, celem stwierdzenia sprawności tamtejszej straży pożarnej.

Po przybyciu na miejsce urządzono próbny alarm straży I i II oddziału Pabianicach, które w ciągu 2 minut były na miejscu w pełnym rynsztunku gotowe do rozpoczęcia akcji ratowniczej. Prócz tego zaalarmowano straż ogniową z pobliskiej wsi, która również zaledwie w ciągu 9 minut stanęła na miejscu w pełnym rynsztunku. P. wicewojewoda wyraził tamtejszej straży pożarnej swe uznanie. (p.)

Podatki od placów niezabudowanych.

Zdarzało się, że od właścicieli placów niezabudowanych, prócz podatków od tego rodzaju placów, pobierano podatek gruntowy.

Obecnie władze nadzorcze wyznały, że podatek gruntowy można pobierać tylko od placów położonych poza linią regulacyjną miasta, natomiast w innych placów może być tylko pobierany podatek od placów niezabudowanych.

ODCZYT LEKARSKI.

W niedzielę, dnia 16 lutego r. b., o godzinie 1-ej po poł. w sali teatralnej zakładów słowych Geyera przy ul. Piotrkowskiej 30, p. dr. Eugenjusz Skipirzecki wygłosi odczyt o szczepieniach ochronnych przeciwko dżądze.

Ostatnie dwa dni

składania zeznań o obrocie do podatku przemysłowego.

Starania organizacyj kupieckich w kierunku przedłużenia terminu składania zeznań o obrocie do podatku przemysłowego za rok podatkowy 1929 nie odniosły skutku i termin ten upływa w dniu jutrzejszym.

Zeznania muszą być składane na specjalnych formularzach w urzędach skarbowych, z wyjątkiem spółek akcyjnych, które składają swe zeznania wprost do izby skarbowej.

Nie złożenie zeznania pociąga za sobą karę w wysokości 50 do 500 złotych a złożenie świadomie nieprawdziwego zeznania pociąga karę grzywny, a w pewnych wypadkach i karę aresztu do trzech miesięcy. (b.)

5 osób

interesuje się budżetem

Jak wiadomo, przed wniesieniem budżetu miejskiego pod obrady rady miejskiej, został on zgodzie z przepisami włożony do publicznego przesłania w lokalu głównej kasy miejskiej, by obywatele Łodzi mogli się z nim zapoznać i zgłaszać swe spostrzeżenia.

Okazało się, że budżetem łódzkiej interesowało się aż... 5 osób natomiast nikt nie zgłosił żadnej uwagi.

Warto zaznaczyć, że w roku ubiegłym budżet miejski przejrzało 14 osób. (b.)

Czytającie

„EXPRESS WIECZORNY”

Dzisiaj i dni następnych!

Najpotężniejsze arcydzieło F. W. MURANA

„Czterech diabłów”

Śmiertelna walka o miłość i życie.

W rolach głównych **JANET GAYNOR**, **Mary Duncan**, **Nancy Drexel**, **Charles Morton**, **Barry Norton**, **Farrel Mac Donald**.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrekcją A. CZUDNOWSKIEGO.

Początek seansów o godzinie 4-ej po południu, w soboty i niedziele o godzinie 12-ej w południe, ostatni seans o godzinie 10-ej wieczorem. Ceny miejsc na pierwszy seans od 1 zł. w soboty i niedziele od godziny 12-ej do 3-ej wszystkie miejsca po 1 zł.

Bilety ulgowe nieważne w niedzielę.

Do akt Nr. 1768/1929 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Czerwonej 30 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chalmy Szalbe i składających się z urządzenia sklepowego, oszacowanych na sumę zł. 650, z wyjątkiem 20 korder dużych, które z art. 1030 U. P. C. niżej ceny wycenił.
 Łódź, dnia 4 lutego 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt 2473/1929 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 25 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zastawnej 49 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Molęzsa Brodersona, wł. im. planina i składających się z mebli i kasy, oszacowanych na sumę zł. 520.
 Łódź, dnia 4 lutego 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt 255/1930 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 25 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 17 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do sukcesorów Jakóba Ostrowskiego i składających się z urządzenia sklepowego i drobnego, oszacowanych na sumę zł. 893 fr. 40.
 Łódź, dnia 30 stycznia 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt 137/1930 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zachodniej 39 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Isela Grynshelna i składających się z mebli i planina, oszacowanych na sumę zł. 1.200.
 Łódź, dnia 20 stycznia 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt Nr. 163/1930 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zachodniej 49 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szajki Żyglerberga i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 780.
 Łódź, dnia 22 stycznia 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt Nr. 162/1930 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Gdańskiej 17 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izaaka Dimanta i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 600.
 Łódź, dnia 22 stycznia 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt Nr. 35/1930 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 22 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Starej Rokieli, gm. Brus odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Kluki i składających się z otomany, oszacowanych na sumę zł. 1.150.
 Łódź, dnia 18 stycznia 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Do akt 251/1929 r.
OGLOSZENIE.
 Komornik Sąd Grodzki w Łodzi TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 22 lutego 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Starej Rokieli, gm. Brus odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Kluki i składających się z mebli i planina, oszacowanych na sumę zł. 600.
 Łódź, dnia 18 stycznia 1930 r.
 Komornik: T. CHORZEŃSKI.

Douglas Fairbanks

ŻELAZNA MASKA

najbliższy przebieg „CASINA”.

Radością życia jest

Ichiomentol

usuwa bowiem wszelkie bóle mięśniowe, postrzał, łamania, góściec, bóle reumatyczne szybko i pewnie

Wszędzie do nabycia
 Wyrób i skład wysyłkowy:

Laboratorium chemiczne aptekarzy
MRA. SZYMONA EDELMANA
 we LWOWIE, Teatyńska 16

OGLOSZENIE.
 Sad Okręgowy w Łodzi Wydział III Handlowy wyrokiem z dnia 11 lutego 1930 roku postanowił: 1) ogłosić upadłość firmie „Wykończalnia i Farbiarnia Gustawa Gessnera, Sukcesorowie” w osobie jej współwłaścicieli Ottona Gessnera, Wandy-Amalii z Gessnerów Hachmanowej, Natalii - Elli z Gessnerów Batheltowej, Gustawa - Cezara Gessnera i Karola - Hugona Gessnera; 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 10 lutego 1930 roku; 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Emila Hirszberga; 4) zamianować kuratorem upadłości adwokata Bolesława Jasińskiego; 5) nakazać opieczętowanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekolwiek się one znajdują. Wobec powyższego wszyscy wierzyciele upadłej firmy „Wykończalnia i Farbiarnia Gustawa Gessnera, Sukcesorowie” i jej współwłaściciele obowiązani są bezwzględnie donieść kuratorowi masy, adwokatowi Bolesławowi Jasińskiemu, zamieszkałemu w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 88 lub Sądowi Okręgowemu w Łodzi Wydział III Handlowy o swoich pretensjach do upadłej firmy i jej współwłaścicieli.
 Za zgodność świadczy Kurator masy
BOLESŁAW JASIEŃSKI, adwokat.
 Łódź, dnia 12 lutego 1930 roku.

Na mocy art. 476 i 478 wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 25 lutego 1930 roku, o godzinie 12 w południe stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale III Handlowym przy ul. Żeromskiego Nr. 115 osobiście lub przez pełnomocników z dowodami usprawiedliwiającymi ich wierzycielskość w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.
 Łódź, dnia 12 lutego 1930 roku.
 Sędzia Komisarz: **EMIL HIRSZBERG.**

OGLOSZENIE.
 Sad Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 8 lutego 1930 r. postanowił: 1) ogłosić upadłość handlującemu Leonowi Mordyanerowi 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 31 października 1929 r. tymczasowo, 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Dr. Bruno Biedermana, 4) zamianować kuratorem upadłości adwokata S. Pawłowskiego, 5) odebrać od upadłego zobowiązanie o niewydaleń się z m. Łodzi, 6) nakazać opieczętowanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekolwiek się one znajdują.
 Za zgodność Kurator masy upadłości
ST. PAWŁOWSKI, Adwokat.
 Na mocy art. 476 i 478 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 24-y lutego 1930 r. o godz. 10-ej stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Żeromskiego Nr. 115 osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzycielskość w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.
 Sędzia Komisarz: **DR. B. BIEDERMAN.**

Dr. med. S. Kantor
 specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i mocznicy. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena
PIOTRKOWSKA III RÓG EWANGELICKI.
 Wełsele Ewangelicka 2. Telefon 29-45.
 Przyjmuje od 1-2 i od 5-8 w Dnia pań oddzielna poczekalnia

Dr. med. Niewiański
 specjalista chorób skórnych i wenerycznych i mocznicy
 ul. Andrzeja 5
 Tel. 159-40
 Przyjmuje od 8-11 i od 5-9 w niedziele i święta od 9-1
 Oddzielna poczekalnia dla pan

Doktor Łagunowski
 specjalista chorób skórnych, wenerycznych i mocznicy
Piotrkowska 70 (róg Traugutta) tel. 181-83
 Przyjmuje od 8:30 do 10:30 rano, od 1 do 2:30 pp., od 6 do 8:30 w., w niedziele i święta od 10-1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pan

Dr. med. W. Balicka
 Sienkiewicza 95
 przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2 do 4 i 7-8 tylko kobiety i dzieci

Doktor Wołkowycki
Cegielniana 25
 Telefon 126-87
 specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową.
 przyjmuje od godz. 8-2 i 5-9 w niedzielę i święta 9-1
 Dla pan od 5-6 oddzielna poczekalnia

Sędzia Komisarz znajdującej się pod nadzorem firmy Artur Meister zgodnie z art. 50 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku podaje niniejszym do wiadomości, że w dniu 1 marca 1930 roku o godz. 12-ej odbędzie się w Gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi w Wydziale Handlowym ogólne zgromadzenie wierzycieli nadzorowanej firmy w przedmiocie układu.
 Jednocześnie podaje się do wiadomości, że nadzorowana firma wysunęła jako propozycję układową odroczenia spłaty długów na termin dwulrotny oraz zmniejszenia sumy długu o 30 procent.
 Sędzia Komisarz
LUDWIK KORAL, Sędzia Handlowy.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „M. Zajdler i M. Przygórski” w Łodzi, na mocy art. 512 K. H. podaje do wiadomości wierzycieli upadłości, że decyzją Sądu został wyznaczony ostateczny termin sprawdzenia wierzycielskości.
 Sprawdzenie wierzycielskości odbędzie się w dniu 18 lutego 1930 r. o godz. 11-ej w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, ul. Żeromskiego 115, pokój 64.
 Wierzyciele, którzy do tego terminu nie zgłoszą swych pretensji, ulegną skutkom przewidzianym w art. 513 K. H.
 Syndyk tymczasowy upadłości:
apl. adw. STANISŁAW FRUCHTGARTEN
 Piotrkowska 50, tel. 171-87.

OGLOSZENIE.
 Syndyk tymczasowy masy upadłości Adama vel Abrama Brenera na mocy art. 514 K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, których należności przyjęte zostały do powyższej masy, aby w dniu 19 lutego 1930 r. o godz. 11-ej osobiście, lub przez pełnomocników stawili się do kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, przy ul. Żeromskiego Nr. 115, pokój 64, na zebranie wierzycieli, zwołane celem wysłuchania sprawozdania syndyka masy upadłości co do stanu upadłości, zawarcia układu, lub zawarcia związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego.
 Syndyk tymczasowy
apl. adw. A. FAJTŁOWICZ
 Łódź, ul. Piłsudskiego Nr. 7.

KURSY KOSMETYCZNE D-ra Marii Lewinsonowej
CEGIELNIANA 8, front 1 p.
 Informacje i zapisy codziennie wiecz od 10-8

DR. MDE. GROSGLIK
 Pokój z używalnością telefonu z całodziennym utrzymaniem natchmiast do oddania.
 Wiadomość Zielona 48 m. 10 pomiędzy g. 2-5 p.p.

Dr. med. St. Praport
 Gdańska 77 a
 telefon 208-95.
 ginekolog - urolog
 Choroby kobiece i dróg moczowych.
 Przyjmuje w domu od 5-7 oraz w Lecznicy „Sanitas” Cegielniana 29 od 11-1 i od 3-5 pp

Lekarz - Dentysta B. Markus-Nusbaumowa
Piotrkowska 51
 tel. 121-23
 Godz. przyjęć 3-7.

Zarząd Kolei Elektrycznej Łódzkiej Spółki Akcyjnej
 zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że przystępuje z dniem 17 lutego 1930 r. do wymiany kwitów tymczasowych na oryginalne akcje Spółki V emisji.
 Wymiana dokonywana będzie w Kasie Spółki w Łodzi przy ul. Tramwajowej Nr. 6 codziennie, oprócz niedziel i świąt od godz. 8 do godz. 12.

Makulatura do sprzedania.
 Wiadomość w administracji „Republika”.

Dr. med. St. Bibergal
 Moniuszki 11, telefon 63-22.
 Choroby skórne weneryczne elektroterapia.
 Przyjmuje od 8-11 od 5-8 wiecz w niedz. od 10-11

DR. RAPEPORT Urolog
 Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych
 ul. Prez. Narutowicza 25 (Dzielnia) tel. 144-10
 Przyjmuje od 1-2 14-8

Warształy jedwabne
 I cewniki na jedwab w dobrym stanie poszukiwane.
 Oferty z dokładnym opisem stanu i konstrukcji maszyn i ostateczną ceną gotówkową do adm. „Republiki” sub „Zürich P. D. 17”.

15 dni! ADELFRERES, Piotrkowska 65, 169-01

Wielka Wyprzedaż

od 15-go lutego do 1-go marca włącznie

posezonowa ostatnich nowości karnawałowych po cenach bardzo niskich, TYLKO 15 DNI!

KINO SPÓŁDZIELNI
Sienkiewicza 40

Dziś i dni następnym Szlakiem Hańby
W rolach głównych: **MARJA MALICKA**, Miss Polonia, **ZOFJA BATYCKA**, **BOGUSŁAW SAMBORSKI**
Początek seansów w dni powszednie, z wyjątkiem sobót o godz. 4-ej po poł. zaś w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej. Ostatni seans o godz. 10 wiecz. Na 1-szy seans ceny miejsc niższe.

PONADTO:
Na ogólne zadanie Sr. Publicznej Występy fenomenalnego **TELEPATY WŁADZIA ZWIRLIKA** — zostały przedłużone.

DROBNE OGŁOSZENIA „REPUBLIKI”

są najtańszym i najskuteczniejszym środkiem reklamowym. Każdy kto chce kupić lub sprzedać, kto poszukuje mieszkania albo lokatora, kto chce znaleźć pracownika lub posadę — każdy, zamieszczając drobne ogłoszenie w „Republici” może być pewien największego możliwego sukcesu.

Wielu ludzi sprawdziło, że rekordowa ilość ofert pochodzi zawsze z ogłoszeń zamieszczanych w „Republici”. Dlatego też wszyscy zamieszczają drobne ogłoszenia w „Republici”, czego dowodem jest, iż w każdym numerze naszego pisma posiadamy największą ich ilość.

Cena drobnych ogłoszeń oblicza się wedle ilości słów: 15 groszy za słowo. Dla ogłoszeń o poszukiwaniu pracy cena jest niższa i wynosi tylko 12 groszy za słowo. Minimum ogłoszenia drobnego — 1 zł. 50 gr. Minimum ogłoszenia o poszukiwaniu pracy — 1 zł. 20 gr.

Wielu kupców, drobnych przemysłowców, rzemieślników, którzy poszukują zbytu na swe stale wytwarzane wyroby, wielu nauczycieli poszukujących lekcyj, zamówiło w „Republici” drobne ogłoszenia na cały rok w każdym numerze. Twierdzą oni, że te drobne ogłoszenia są podstawą ich bytu, gdyż coraz przysparzają im nowych klientów.

Spróbujcie również ogłaszać się w dziale „Drobnych Ogłoszeń” „Republiki”.

Jesteśmy pewni, że wówczas nie zaniechacie już takiej taniej a skutecznej reklamy, stanie się ona bowiem nieodzownym składnikiem powodzenia Waszych interesów.

JUTRO

W sobotę, d. 15 b m rozpoczynają się **Wykłady Stenografji** polskiej i niemieckiej w nowych kompletach

u HENRYKA BERMANA

Zapisy dziś i jutro od 5-9 wiecz.

ul. PIOTRKOWSKA 166. Tel. 173-13.

POSZUKUJE intelig. współnika (czkę) do aktualnego interesu, z małym kapitałem i czynnym udziałem biurowym. Oferty „1000”.

PRZYBLAKAŁ się pies, duży wilk. Odebrać można za zwrotem kosztów. Engła 15, Kukuta.

Zagubione dokum.

ALEKSANDER Hentschel, zgubił dowód osobisty wyd. z gm. Łuźmierz pow. Łódzkiego.

KAZIMIERA Statkiewicz, zam. Szkola 14 zagubiła dowód osobisty i legitymację Funduszu Bezrobocia Nr. 28955

ZGUBIONO 3 blanco weksle na zł. 340 — wyst. Aleksander Hentschel, oraz umowę najmu dzierżawy, celem praw. robót beton. z małż. Niskiewicz.

MAKSALON Bolesław, Składowa 12 zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi

ŚLUSAREK Zygmunt, zam. Główna Nr. 28, zgubił książkę wojskową, wydaną w Jarosławiu.

CEJTLIN Roman zgubił książeczkę wojskową, rocznik 1901, wydaną przez P. K. U. Łódź.

BOGACKI Józef zgubił książeczkę wojskową, wydaną w Łodzi 1904 r. 13

Ogłoszenie.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527), Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 roku o regulowaniu cen przetworzonego zboża chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 607), Rozporządzeniu Wojewody Łódzkiego z dnia 8 kwietnia 1929 roku oraz na opiniji Komisji do ustalania cen wyrażonej na posiedzeniu w dniu 15 lutego 1930 roku — niniejszem podaje do wiadomości mieszkancom m. Łodzi co następuje:

Uchwała Magistratu m. Łodzi Nr. 154 z dnia 13 lutego 1930 roku, w której wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe):

Na przetwory zboża chlebowych za 1 kg. w detalu:

mąka pszenna 55 proc.	zł. 0.64
mąka pszenna 65 proc.	„ 0.60
chleb żytni pyłkowy 65 proc.	„ 0.38
2-u kg. bochenek chleba żyt. pyłkowego 65 proc.	„ 0.75
chleb razowy	„ 0.32
bulki	„ 1.00
1 bułka o wadze 5 dgk.	„ 0.08

(1 kg bułek winien zawierać 20 szt.)

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierała cen wyższych od wyznaczonych być ukarani przez władzę administracyjną i instancji według art. 4 i 5 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej art. 15 do 6 tygodni, lub grzywną do 10.000 — złotych, o ile dany czy nie dany surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

ŁÓDŹ, dnia 14 lutego 1930 roku.

Prezydent m. Łodzi (—) BR. ZIEMIECKI.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

DETEKTORY najlepsze poleca firma Natavis, Piotrkowska 152. 10. 2

BIZUTERIE kupuje. Pełna wartość płace. Solidne traktowanie „Preciosa” Piotrkowska 123 w podwórzu

RESORKA lekka i wóz nowy do sprzedania, Wegnera 6 (przy Rzgowskiej) 14

FLET nowoczesny „Böhma” nowy sprzedam, Piotrków, Sienkiewicza 10/2, Łaczyński 18

PRZEMYSŁOWY interes dobrze prosperujący za 21. 50.000 kupię. Oferty do „Republiki” pod „Przemysłowy” 16

BEZCZKI żelazne używane poszukuję. Oferty pod „Bezczki”.

Lokale

LEKARZ poszukuje 3-ch pokoi z wygodami i używalnością kuchni — tylko w śródmieściu Oferty w adm. „Republiki” pod „Dr M.”

2 ŁADNE frontowe słoneczne umebłowane pokoje dla bezdzietnego małżeństwa z całodziennym utrzymaniem lub bez z oddzielnym wejściem do oddania. Zawadzka 1, m. 11, front III p. winda

POKÓJ umebłowany słoneczny, frontowy do wynajęcia (izr.), Goldberg, Za menhofa 21/23, wejście z ul. Gdańskiej 117.

POKÓJ elegancko umebłowany, drugi mniejszy razem, oddzielnie 6-go Sierpnia 7, m. 14 od 2—6 pp.

DUŻY elegancki umebłowany pokój do wynajęcia, Karola 8, m. 8.

Posady

POSZUKIWANA lekarz - dentystka, na pół dnia. Posada stała. Oferty sub: „Gabinet”.

Okazja!

Ceny wyprzedażowe w firmie **Juliusz Rozner**, Piotrkowska 98 i 160 znacznie zredukowane. —

DLA TYCH pierwszeństwo, którzy mają rower! Szukam chłopca bardzo zdolnego i sprytnego. Lat 16-18 najwyższej. Musi znać dobrze Łódź. Praca przy biurze od 7 i pół rano do 5 i pół po południu. Ponieważ będzie inkasował czasami pieniądze — musi złożyć pewną gwarancję, t. j. kaucję 150 zł. Oferty własnoręcznie pisane do administracji „Republiki” pod: „Od dziś”, 5

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji matematyki, języka niemieckiego Piotrkowska 103, m. 37.

MADemoiselle Marie enseignante anglais, français, allemand. Traugutta 2, 1 fr.

Rozmaite

POLOWANIE do wydzierzawienia, wieś Łaznowska Wola pod Rokicinami, 1730 morg, w dniu 15 II, godz. 1 po poł. Soltys J Fuks.

PRZYBLAKAŁA się wilczyca, do odebrania za zwrotem kosztów. Gdańska 148, Bak.

SKRADZIONO kontrakt na posiadanie placu na imię Jakóba i Stanisławy Kobalczyk, zam. Ujazd, ul. Tomaszowska Nr. 12, takowy umiawia się 15

PLYN ESHA

WYWIABIA WSZELKIE **PLAMY.** NIEOCENIONY W PODRÓŻY, NIEZBĘDNY W KAŻDYM DOMU.

APTEKA ST. HAMBURGA I SKI W ŁÓDZI, UL. GŁÓWNA 50.

LECZNICA

LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU

Piotrkowska 29-1, tel. 122-89 (przy przystanku tramw. pabjanickich)

Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz w niedziele i święta do 2-ej po poł Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, kawa, krew, płwocm, wydzielnin itd.). Operacje, opatrunki. Wizyty na miasto. Porada 4 zł. Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych **3 złote.**

OGŁOSZENIE.

Syndyk tymczasowy masy upadłości Józefa Hlavaty'ego — zawiadamia niniejszem że w dn. 14 lutego, o godz. 12 w Wydz. Handlowym Sądu Okręgowego w Łodzi odbędzie się pod przewodnictwem Sędziego Komisarza s. h. Oskara Grossa zebranie wierzycieli powyższej upadłości, celem zawarcia układu z upadłym, względnie zawarcia zwiazku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego

Syndyk tymczasowy (—) **N. BIAŁEK.** Piotrkowska 39, tel. 185-91.

PORADNIA wenerologiczna

Lekarzy-specjalistów **Zawadzka 1.**

Czynna od 8 rano do 9 wieczór. Od 11—12 i 2—3 przyjmie lekarz-kobieta W niedziele i święta od 9—2 pp. Leczenie chorób: **Wenerycznych, moczopięciowych i skórnych.**

Badanie krwi i wydzielin na sfilis i tryper Konsultacje z neurologiem i urologiem Gabinet światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddzielna poczekalnia dla kobiet

Porada 3 złote.

Dr. med. J. Sadokierski stomatolog

chirurgja szczęk, jamy ustnej, piastyka, regulacja zębów, rentgenodiagnostyka ordynuje 5-7 **PIOTRKOWSKA 164** Tel 127-83

Doktor P. Klingner

choroby weneryczne skóra i włosy **ANDRZEJA 2, TEL. 132-28.**

Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin Przyjmule podopieczni od 11—1 i od 6—8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań. Od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 68)

Poszukiwana rutynowana panna do rocznego dziecka. Oferty składać Wólczajska 68 m. 4, od 2—4 po poł.

Lecznica SANTI

ul. CEGIELNIANA 29

Gabinet wenerologiczny **D-ra S. KANTORA** dla leczenia chorób skórnych wenerycznych i moczopięciowych

TŁUMACZENIA

we wszystkich językach **PODANIA, REKURSY** przepisywania, akty Szybko i tanio pisze **BIURO** Piotrkowska 93 m. 9. Tel. 120-62.

„Czystość”

Piotrkowska 44, telefon 167-14 przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, szkol. Czyszczenie szyb. Odkurzanie troluksem.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 1.22-14. Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44.

ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odnośnieniem 8.60 złotych.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki”

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor odpow.: Wacław Smólski.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szyp.) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szyp.) NA STR. 1-ej zł. 2.— za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szyp.) Zarecz. i zagnaniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Odbior szenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 16 groszy najmniejsze zł. 1.20.

NEKROLOGI: do 150 wierszy 30 gr., wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szyp.) Zarecz. i zagnaniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Odbior szenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 16 groszy najmniejsze zł. 1.20.

w drukarni „Republiki” sp. z ogr. odp., Piotrkowska 49 i 64.